

14.08.2018

Kokousaika 14.08.2018 16:00 - 18:16

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia
Kari, Emma

apulaispormestari
varapuheenjohtaja
poistui 17:32, saapui 17:35, poissa:
158 §

Apter, Ted
Diarra, Fatim
Harms-Aalto, Martina
Jalovaara, Ville
Kivekäs, Otso
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Malin, Petra
Mohamed, Abdirahim

poistui 16:35, läsnä: 142 - 146 §

saapui 16:03, poistui 17:00, läsnä:
143 - 148 §

Niskanen, Dani
Saxberg, Mirita
Horsma, Joakim

varajäsen
saapui 16:36, läsnä: 147 - 164 §

Muut

Grönholm, Niclas

ruotsinkielisen palvelukokonaisuu-
den johtaja

Järvenkallas, Satu
Kukkonen, Arja

varhaiskasvatusjohtaja
lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja
kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja

Salo, Outi
Kemppi, Mauno
Takanen, Kati
Kopomaa-Weymarn, Mervi
Lax, Jaana
Kuokkanen, Mia

perusopetusjohtaja
tilapalvelupäällikkö
hallintojohtaja
ta. viestintäpäällikkö
hallintoasiantuntija
johtava arkkitehti
saapui 16:52, poistui 17:19, läsnä:
148 §

14.08.2018

	Mäkelä, Leena	konsultti/arkkitehti saapui 16:52, poistui 17:19, läsnä: 148 §
	Vuontisjärvi, Tero	talous- ja suunnittelupäällikkö saapui 16:06, poistui 16:52, läsnä: 147 §
Puheenjohtaja		
	Pia Pakarinen	apulaispormestari 142 - 164 §
Esittelijät		
	Liisa Pohjolainen	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja 142 - 147 §, 149 - 161 §
	Arja Kukkonen	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja 148 §
	Outi Salo	perusopetusjohtaja 162 §
	Niclas Grönholm	ruotsinkielisen palvelukokonaisuu- den johtaja 163 §
	Satu Järvenkallas	varhaiskasvatusjohtaja 164 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jaana Lax	hallintoasiantuntija 142 - 164 §

14.08.2018

§	Asia	
142	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
143	Asia/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
144	Asia/3	Ilmoitusasiat
145	Asia/4	Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viranhaltijoille
146	Asia/5	Vuoden 2018 talousarvion toinen toteutumisen nuste
147	Asia/6	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2019 ja taloussuunnitelmaehdotus 2019 - 2021
148	Asia/20	Stadin ammatti- ja aikuisopiston tilankäytön suunnitelma vuosille 2018–2028
149	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta NYT-liikunnan jatkon turvaamisesta
150	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi
151	Asia/8	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi
152	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Ville Jalovaaran ynnä muiden talousarvioaloitteesta määrärahan lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsille ja nuorille
153	Asia/11	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Katju Aron ynnä muiden talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi
154	Asia/12	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin ynnä muiden talousarvioaloitteesta määrärahojen varaamisesta lähipäiväkotiperiaatteen käyttöön ottamiseen Helsingissä 2019
155	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Eveliina Heinäluoman ynnä muiden talousarvioaloitteesta toisen asteen opiskelijoiden maksuttomista opiskelun välineistä

14.08.2018

156	Asia/14	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukio-lain muuttamisesta
157	Asia/15	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtioneuvoston asetuksiksi lukiokoulutuksesta sekä eräiden lukiokoulutusta koskevien asetusten muuttamisesta
158	Asia/16	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mia Nygårdin ynnä muiden aloitteesta kiertotalouden ja ilmastonmuutokseenliittyvän tietouden nostamisesta Helsingissä
159	Asia/17	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Kaisa Hernbergin ynnä muiden aloitteesta sisäilman laatua parantavista koneellisen ilmanvaihdon käytännöistä kouluihin ja päiväkoteihin
160	Asia/18	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnan veteraanijärjestöjen perintetyön tukemista koskevasta esityksestä
161	Asia/19	Palvelusetelin käyttöönotto yksityisessä varhaiskasvatuksessa
162	Asia/21	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Torpparinmäen peruskoulun ateljeetilan muutostyöt -hankkeen hankesuunnitelmasta
163	Asia/22	Oikaisuvaatimus määräaikaiseen virkasuhteeseen ottamisesta
164	Asia/23	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

§ 142

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Petra Malinin ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Fatim Diarran ja Mirita Saxbergin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Martina Harms-Aallon ja Abdirahim Mohamedin sekä varatarkastajiksi Mirita Saxbergin ja Petra Malinin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/2

§ 143

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia 1.-7.8.2018 tehtyjä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen hallintojohtaja 7.8.2018

157 § Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haettava perusrahoituksen harkinnanvarainen korotus metrojuna- ja raitiovaunukuljettajakoulutukseen

Kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatusjohtaja 1.-7.8.2018

41 § Hoitopaikkojen lisääminen, varhaiskasvatusalue 6 varhaiskasvatusyksikkö Torpparinmäki-Valkea

42 § Virkasuhteen täyttäminen, varhaiskasvatusyksikkö Katajanokka-Masto-Suomenlinna, päiväkodinjohtajan virka, työavain 5-1732-18

43 § Yksityisen päivähoitotoiminnan käynnistämistuki, Kaksikielinen päiväkotikoti Tik Tak, Pro WeCare

44 § Tilapaikkojen tarkistaminen Kaisaniemen ja Kaivopuiston toimipisteissä

Päätökset löytyvät Helsingin kaupungin internet-sivuilta:

[Kasvatus- ja koulutus- viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

14.08.2018

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/3

§ 144 Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat (asiakirjat löytyvät luottamushenkilöportaalista):

- Kaupunginvaltuusto 13.06.2018 § 176 Osallisuusrahaston perustaminen ja lähiörahaston talousarviokohdan käyttö: Kaupunginvaltuusto päätti perustaa itsenäiseksi taseyksiköksi muodostettavan rahaston, jonka nimeksi tulee Osallisuusrahasto - Delaktighetsfonden.
- Kaupunginvaltuusto 13.06.2018 § 177 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2017: Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2017.
- Kaupunginvaltuusto 13.06.2018 § 180 Kallion lukion perusparannusta ja laajennusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.12.2017 päivätyn Kallion lukion perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 378 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 270 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa.
- Kaupunginvaltuusto 13.06.2018 § 181 Pihlajiston ala-asteen perusparannusta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pihlajiston ala-asteen koulun peruskorjauksen 12.12.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 308 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 457 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

14.08.2018

Asia/3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/4

§ 145

Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla viranhaltijoille

HEL 2018-006835 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti siirtää toimivaltaansa viranhaltijoille seuraavasti:

1. Seuraavat viranhaltijat päättävät toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita, kun irtaimen omaisuuden arvo on enintään

toimialajohtaja	50 000 euroa
palvelukokonaisuuden johtaja	10 000 euroa
hallintojohtaja	10 000 euroa.

2. Palvelukokonaisuuden johtaja päättää oman palvelukokonaisuutensa osalta

- huonetilojen vuokralle ottamisesta kaupunkiympäristön toimialan kautta
- tuntiperusteisesta tai kausiluonteisesta huonetilojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 100 000 euroa.

3. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukaista ratkaisuvaltaa asiakirjan antamisessa käyttää palvelukokonaisuuden johtaja oman palvelukokonaisuutensa osalta ja hallintojohtaja hallinto- ja tukipalveluiden osalta.

Mikäli asia koskee useampaa kuin yhtä yllä mainituista, käyttää ratkaisuvaltaa toimialajohtaja.

4. Asiakasmaksupäällikkö päättää perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä kulloinkin voimassa olevien maksuvapautusperusteiden mukaisesti.

5. Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston rehtori ja ruotsinkielisen työväenopiston rehtori päättävät kurssimaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä oman opistonsa osalta kulloinkin voimassa olevien maksuvapautusperusteiden mukaisesti.

14.08.2018

6. Yksityisen lasten varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisina toimialalla toimivat

-suomen- ja muun kuin ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen osalta kaupunkitasoisesti varhaiskasvatusalueen 4 aluepäällikkö -ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen osalta kaupunkitasoisesti päivähoitoalueen päällikkö/chef för småbarnspedagogiken.

7. Hallintopäällikkö päättää oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä, kun edun määrä on enintään 5 000 euroa.

8. Varhaiskasvatusjohtaja ja ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja päättävät kumpikin oman palvelukokonaisuutensa osalta korvauksista, jotka peritään ulkokuntalaisen kotikunnalta ulkokuntalaisen käytäessä Helsingin kaupungin varhaiskasvatuspalveluja.

Korvaukset päätetään kirjanpitolietojen pohjalta laskettujen todellisten kustannusten mukaisesti.

9. Palvelukokonaisuuden johtaja päättää viranhaltijat, jotka palvelukokonaisuuden osalta edustavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa alaikäisten henkilöiden rikosasioiden sovitteluissa, sopivat sovittelusopimuksen ehdoista sekä vahingonkorvauksesta ja työkorvauksesta 5 000 euroon saakka.

Tämä päätös kumoo kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksen 27.3.2018 (§ 50).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Irtaimen omaisuuden luovuttaminen

14.08.2018

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty toimialalautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita.

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2017 (§ 661) vahvistaa kasvatus- ja koulutuslautakunnalle hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohdassa määritellyn yleistoimivallan siten, että toimialalautakunta tai sen määräämä päättää toimialan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita, kun irtaimen omaisuuden arvo on enintään 50 000 euroa.

Irtaimena omaisuutena luovutetaan muun muassa käytöstä poistettua kalustoa ja muita vastaavia hyödykkeitä.

2. Huonetilojen vuokralle ottaminen

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 7 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta.

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2017 (§ 661), että toimialalautakunta tai sen määräämä päättää tuntiperusteisesta tai kausiluonteisesta huonetilojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 100 000 euroa.

Toimialan varsinainen huonetilojen vuokralle ottaminen tapahtuu keskitetysti kaupunkiympäristön toimialan kautta, jolloin esityksessä palvelukokonaisuuden johtaja päättää vuokralle ottamisesta sisäisessä vuokrauksessa oman palvelukokonaisuutensa osalta.

Lisäksi palvelukokonaisuuden johtajalle esitetään siirrettäväksi toimivaltaa tuntiperusteisessa tai kausiluonteisessa vuokrauksessa oman palvelukokonaisuutensa osalta. Vuokraustarvetta voi esiintyä muun muassa perusopetuksessa tilapäisen lisätilan tarpeena.

3. Asiakirjan antamisesta päättäminen

Hallintosäännön 24 luvun 3 §:n mukaan toimitilin voi siirtää viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisovaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Viranomaisen asiakirjalla tarkoitetaan viranomaisen hallussa olevaa asiakirjaa, jonka viranomainen tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu viranomaiselle asian käsittelyä varten tai muu-

14.08.2018

ten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa. Viranomaisen laatimana pidetään myös asiakirjaa, joka on laadittu viranomaisen antaman toimeksiannon johdosta, ja viranomaiselle toimitettuna asiakirjana asiakirjaa, joka on annettu viranomaisen toimeksiannosta tai muuten sen lukuun toimivalle toimeksiantotehtävän suorittamista varten.

4. Perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksusta vapauttaminen

Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivaldasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

On tarkoituksenmukaista, että kaikki aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuvapautuksiin liittyvä hakemuksien käsittely keskitetään asiakasmaksupäällikölle, joka vastaa myös lakisääteisten varhaiskasvatusmaksujen asiakasmaksuvapautuksista.

5. Suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston kurssimaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivaldasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Kurssimaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä päättäminen on tarkoituksenmukaisinta olla työväenopiston rehtorina toimivalla henkilöllä.

6. Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta

Yksityisellä lasten varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla.

Yksityiseen lasten varhaiskasvatukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain lisäksi yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia sellaisena kuin se on 1.1.2013.

Yksityisen lasten varhaiskasvatuksen osalta yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 3 §:n 1 momentissa määritellyjä valvontaviranomai-

14.08.2018

sia ovat varhaiskasvatustilain mukaan kunnalle varhaiskasvatustilaisa säädetystä tehtävistä huolehtiva kunnan määräämä monijäseninen toimielin tai sen määräämä viranhaltija, aluehallintovirasto sekä Sosiaali- ja terveystilan lupa- ja valvontavirasto.

Helsingin kaupungissa valvontaviranomainen on kasvatus- ja koulutuslautakunta tai sen määräämä viranhaltija.

7. Oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntäminen

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä.

Hallintopäällikkö päättää vahingonkorvauksesta (Taj 21.5.2017 § 23) enintään 5 000 euroon asti Stadin ammattiopistoa ja aikuisopistoa lukuun ottamatta, joten on tarkoituksenmukaista, että hän päättää myös oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturman hoitoa koskevan edun myöntämisestä koko toimialan osalta.

8. Hallintosäännön 10 luvun 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Toimiala antaa ulkokuntalaisille mm. päiväkotihoidon, perhepäivähoidon ja vammaisten koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan palveluja. Esiopetuksesta ei peritä korvausta, mutta sen lisäksi annettavasta varhaiskasvatuksesta peritään korvaus.

9. Hallintosäännön 10 luvun 1 § 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialallekohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta

Kaupunginlakimies antoi 13.9.2017 (§ 125) alaikäisten rikosasioiden sovittelua koskevan toimintaohjeen (oheismateriaali).

Sovittelulla on havaittu olevan useita myönteisiä vaikutuksia, joten sen käyttäminen mahdollisuuksien mukaan on perusteltua. Sovittelu vähen-

14.08.2018

Asia/4

tää uusintarikollisuutta ja syrjäytymistä. Lisäksi se edistää kansalaisten osallisuutta ja parantaa yhteiskuntarauhaa. Erityisesti nuorille rikosten-tekijöille sovittelu on hyvä ja toimiva keino ennaltaehkäistä mahdollisia tulevia rikoksia. Toimivallan siirtäminen turvaa sovittelun joustavan toteutumisen alaikäisten rikosasioiden sovittelun osalta.

Esittelijä toteaa, että nyt kumottava kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös 27.3.2018 (§ 50) muuttuu siten, että delegointipäätökseen lisätään kohta 9. päätösehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Alaikäisten rikosasioiden sovittelu - toimintaohje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

14.08.2018

Asia/5

§ 146

Vuoden 2018 talousarvion toinen toteutumisennuste

HEL 2018-005610 T 02 02 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2018 talousarvion toisen toteutumisen-
nusteen.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian talousarvion toteutumisennusteista antaman ohjeen mukaan hallintokunnat tekevät vuonna 2018 neljä talousarvion toteutumisennustetta, joista tämä on toinen.

Kanslian antamien ohjeiden mukaan toteutumisennusteet on annettava tiedoksi lautakunnalle. Lautakunnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa.

Ennusteeseen on sisällytetty uutena kohtana kaupunkistrategian toteutumisen raportointi.

Käyttötalouden tulot ja menot

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 3,0 miljoonaa euroa eli 5,3 % enemmän kuin talousarviossa. Lisätulot kertyvät kaupungin saamista käyttö-

tarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, jota ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa sekä kasvaneista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista.

Menoja ennakoidaan kertyvän 7,1 miljoonaa euroa eli 0,6% yli talousarvion

Menoylitys johtuu osaksi kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, jota ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa. Näiden vaikutus on yhteensä 3,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 toteutunut palkankorotus ja kertaerän jaksottaminen vuoden 2018 kuluksi kasvattaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kuluja yhteensä noin 8 miljoonaa euroa. Toimiala pystynee sopeuttamaan tämän lisämenon joulukuussa maksettavaa noin 3,3 miljoonan euron kertaerää lukuun ottamatta.

Investointimenot

Investointimäärärahoista ennustetaan jäävän käyttämättä ylitysoikeus mukaan lukien 6,4 miljoonaa euroa. Tämä johtuu pääasiassa viivästyneistä ict-hankkeista ja investoinneista. Ict-hankkeet ovat luonteeltaan monivuotisia ja aikatauluihin tulee muutoksia. Lisäksi ict-investoinneissa syntyy ennusteen mukaan säästöjä johtuen siitä, että hankintoja on pystytty toteuttamaan ennakoitua edullisemmin.

Siirtyvien investointihankkeiden osalta toimiala tulee esittämään määrärahan ylitysoikeutta vuodelle 2019.

Asiakasmäärät

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ennakoidaan lapsia olevan kaikki toimintamuodot huomioiden talousarvion mukaisesti. Ruotsinkielisessä päivähoitossa on lapsia 2 123, eli 135 lasta vähemmän kuin talousarviossa.

Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan 61 296, eli noin 1 090 enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Suomenkielisessä perusopetuksessa oppilasmäärä ylittää talousarvion 489 oppilaalla. Ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukio-koulutuksen oppilasmäärä ylittää talousarvion 71 oppilaalla. Lukiokoulutuksessa opiskelijamäärä ylittää talousarvion runsaalla 100 opiskelijalla ja ammatillisessa koulutuksessa noin 470 opiskelijalla.

Vapaan sivistystyön opiskelijamäärien ja opetustuntimäärien ennustetaan pysyvän talousarvion tasolla.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelman toimenpiteiden edistyminen

Englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärän kaksinkertaistaminen aloitetaan syksyllä 2018. Ensimmäisen vieraan kielen opetus kaikille peruskoulun ensimmäisellä luokalla oleville oppilaille aloitetaan syksyllä 2018. Kiinan kielen opiskelua laajennetaan peruskouluissa ja lukioissa. Varhaiskasvatuksen kielirikasteinen kokeilu on jatkunut ja perusopetuksessa on laajennettu kielirikasteista opetusta ja kielikylytoimintaa.

Maksuton neljän tunnin varhaiskasvatus viisi-vuotiaille alkaa elokuussa 2018.

Avoimen ammattiopiston toiminta on jatkunut samoin kuin osaamiskeskuksen toiminta ja ohjaamo-toimintamalli.

Monikulttuuriset ohjaajat ovat jatkaneet työtään peruskouluissa.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitusta jatketaan suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa edelleen ja sitä on laajennettu ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen sekä ammatilliseen koulutukseen. Myönteisellä erityiskohtelulla edistetään tasa-arvoisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen toteutumista ja ehkäistään segregatiokehitystä.

Nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemisen kaupunkistrategiahanke pureutuu systeemisten, syrjäyttävien mekanismien tunnistamiseen ja korjaamiseen. Työskentely on käynnistetty yhteistyössä toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Hankehenkilöstö on rekrytoitu, kevään työpajojen ideoita jatkotyöstetään pilotoitaviksi sekä indikaattorityö on käynnistetty.

Kiusaamisen vastainen ohjelma on käynnistetty. Kiusaamisen nykytilannetta on kartoitettu eri menetelmin ja eri kohderyhmiä kuullen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella. Kartoituksen avulla on saatu keskeisiä teemoja esiin. Kouluilla on suunnitelmat kiusaamis- ja häirintätilanteiden varalta ja lähtökohtaisesti kiusaamiseen puututaan aina. Nykytilan kartoitus toi esiin puuttumisen hankaluuden ja seurannan vaikeuden: vyyhtiin liittyy usein sosiaalinen media, kiusatun haluttomuus puhua aiheesta ja vanhempien tulehtuneet välit toisten vanhempien kanssa tai epäluuloisuus koulun henkilöstön osaamiseen.

Koulutustakuuta toteutetaan edelleen Helsingissä, eli kaikille perusopetuksen päättävälle on tarjolla jatkokoulutuspaikka. Perusopetuksen opinto-ohjauksen lisäksi keskeisiä toimia koulutustakuun varmistamiseksi ovat Stadin ammattiopiston Bryggan palvelut ml. avoimet opinnot, nuorten työpajat sekä kaupungin yhteinen Ohjaamo-palvelu. Stadin ammat-

tiopisto tarjoaa Ohjaamon asiakkaille erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen palveluita sekä yksilöllisiä polkuja opiskelun aloittamiseksi.

Digi1-ohjelman loppuunsaattaminen etenee.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimialalla on kaksi sitovaa tavoitetta vuoden 2018 talousarviossa. Toimialan sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Arviot merkittävimmistä toimintaympäristön riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä riskitekijät palvelutuotannossa

Varhaiskasvatuksen palvelujen kysynnän ennustaminen on haastavaa. Tämä johtuu kasvavasta väestöstä, työllisyyden parantumisesta sekä viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutuksista palveluiden kysyntään.

Ennusteen edellyttämät toimenpiteet

Ensimmäisen toteutumisennusteen yhteydessä opetuslautakunta edellytti, että toimiala raportoi toisessa ennusteessa edellytyksistä sopeuttaa silloin tiedossa olleista ja talousarvioon sisällyttämättä sopimus-palkantarkistuksista johtuvat ylityspaineet. Toisen ennusteen mukaan ne pystytään sopeuttamaan talousarvioon.

Ensimmäistä ennustetta laadittaessa kertaerän kohdentuminen jo vuoden 2018 menoksi ei ollut tiedossa. Mahdollisuudet sopeuttaa tämä lisämeno tarkentuvat kolmannessa ennusteessa. Päätökset mahdollisista toimenpiteistä on siksi perusteltua tehdä kolmannen ennusteen perusteella. Kertaerällä ei ole vaikutuksia vuoden 2019 menoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

14.08.2018

Asia/5

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 106

§ 147

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotus 2019 ja taloussuunnitelmaehdotus 2019 - 2021

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Tero Vuontisjärvi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TAE 2019
- 2 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Lukiot
- 3 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Peruskoulut
- 4 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Päiväkodit ryhmäperhepäiväkodit ja l.
- 5 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - ammatilliset_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2019-2021 taloussuunnitelmaehdotuksen A-osaan sisältyvine perusteluineen.

Lautakunta toteaa, että kouluille ja oppilaitoksille talousarvioehdotuksessa asetetut tuottavuustavoitteet ovat 1-2 % eli huomattavasti suurempia, kuin kaupunkistrategian mukainen 0,5 % tuottavuustavoite. Toimialan budjettikehitys on 4 miljoonaa pienempi, kuin kaupungin tuottavuustavoite sallisi. Lisäksi budjettiraamista on rahoitettu kaupunkistrategian mukaisesti palvelujen laajentamista runsaalla 6 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2018. Lisätuottavuustavoite ja strategiapanos-

14.08.2018

tukset on rahoitettu esitykseen sisältyvillä noin 11 miljoonan euron säästö- ja tuottavuustoimenpiteillä.

Määrärahakehyksissä tulisi huomioida myös se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärän kasvu on suhteellisesti kaksinkertainen kaupungin väestönkasvuun verrattuna. Jos tuottavuustavoite laskettaisiin väestömäärän kasvun sijasta asiakasmäärän kasvun perusteella, kasvatuksen ja koulutuksen budjettikehys olisi 17,4 miljoonaa euroa annettua kehystä suurempi.

Edellä olevin perustein kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdennetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle käytettäväksi seuraavasti:

1) 11 miljoonaa euroa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioesitykseen sisällytettyjen säästö- ja tuottavuustoimenpiteiden purkamiseen:

- Varhaiskasvatuksen kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2-vuotiailta. Säästövaikutus 2,8 miljoonaa euroa.

- Peruskoulujen ja lukioiden resurssien vähentäminen prosentilla. Tämä tarkoittaisi peruskouluissa ryhmäkokojen kasvattamista sekä jakaja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentämistä ja lukioissa kurssitarjonnan vähentämistä ja ryhmäkokojen kasvattamista. Säästövaikutus 6 miljoonaa euroa

- Ammatillisen koulutuksen resurssien vähentäminen kahdella prosentilla. Tämä tarkoittaisi työelämässä oppimisen osuuden lisäämisen ohella määräaikaisten opettajien määrän vähentämistä. Säästövaikutus 2,2 miljoonaa euroa.

2) Lisäksi kaupunginhallituksen jakovaraa olisi perusteltua kohdentaa kasvatuksen ja koulutuksen laadun varmistamiseksi

- 2,0 miljoonaa euroa esi- ja perusopetuksen koulunkäyntiavustajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen inklusiivisen koulun vahvistamiseksi sekä esiopetuksen oppilashuoltoon

- 0,7 miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen heikolla keskiarvolla tulevien ja muiden erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrän kasvusta aiheutuviin tukitarpeisiin. Tukea tarvitaan suomen kielen oppimiseen ja opiskeluvalmiuksien kehittämiseen.

- 0,4 miljoonaa euroa esiopetuksen oppilashuollon vahvistamiseen (psykologit ja kuraattorit)

- 0,25 miljoonaa euroa lukiokoulutukseen oppimisen tukea tarvitsevien sekä vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvun edellyttämiin erityisopettajiin
- 0,3 miljoonaa euroa lukiolain edellyttämään opinto-ohjauksen vahvistamiseen
- 0,5 miljoonaa euroa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajien digiosaamisen edistämiseen jatkamalla tutoropettajatoimintaa
- 0,55 miljoonaa euroa kaupungin kolmen lukion erityistehtäviin liittyvien valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoittamiseen. Tehtävistä kaupunki saa vastaavasti valtionrahoituksen, joka ei ohjaudu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.
- 0,5 miljoonaa euroa palvelukeskukselta ostettavien päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tukipalvelujen hintojen talousarvioehdotuksessa ennakoitua suurempaan korotukseen
- 0,25 miljoonaa euroa varhaiskasvatukseen yksityisen perhepäivähoidon alle 3-vuotiaiden Helsinki-lisän korottamiseen 180 eurolla. Nyt perheet saavat alle 3-vuotiaiden perhepäivähoitoon 180 euroa vähemmän kuin palkatessaan lapselle kotiin työsopimussuhteisen hoitajan

Esittelijän perustelut

Yleistä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 29.5.2018 merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen antamat vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2019-2021 laatimissohjeet. Lisäksi lautakunta päätti hyväksyä esittelijän selvityksen talousarvioehdotuksen valmisteluajataulusta ja -periaatteista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi 19.6.2018 lausunnon toimialan talonrakennushankkeiden rakentamissuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2019-2028.

Talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen antamaan budjettiraamiin ja sen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia 2017-2021.

Toimialan budjettiraamit

Käyttötalous

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käyttötaloudessa yksi valtuustoon nähden sitova bruttoraami. Bruttoraami tarkoittaa, että raami sitoo toimialaa ainoastaan menojen osalta. Menoraamia ei voi ylittää,

14.08.2018

vaikka tulot ylittäisivät tuloraamin. Vastaavasti menoraamia ei tarvitse alittaa, vaikka tulot jäisivät alle tuloraamin.

Käyttötalouden budjettiraamit ovat laatimisohjoiden kohdassa kolme. Toimialat eivät voi ylittää raameja talousarvioehdotuksissaan.

Raamissa 2019 kaupungin toimintamenojen kasvu on mitoitettu strategian mukaisesti asukasmäärän kasvuun (arvio hieman alle 1,2 %) ja kustannustason nousuun (arvio + 2,6 %) vähennettynä vuotuisella 0,5 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Näin laskettu sallittu kehysten kokonaiskasvu on vuoden 2018 kehyksiin verrattuna on 3,28 %.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttötalouden raami vuodelle 2019 on 1 174,6 miljoonaa euroa. Raami on 33,5 miljoonaa euroa eli 2,9 % suurempi kuin kuluvan vuoden menoraami. Tuloraami on 57,5 miljoonaa euroa eli noin 1,5 miljoonaa euroa (2,6 %) suurempi, kuin kuluvan vuoden tuloraami.

Tuottavuustavoitteen sallima menokasvu olisi toimialalle 37,4 miljoonaa eli noin 4 miljoonaa euroa myönnettyä kehystä korkeampi. Lisäksi on huomioitava, että tuottavuustavoitteen sallima menokasvu on laskettu kaupungin keskimääräisen väestömäärän kasvun perusteella (+ 1,2 %). Toimialan asiakasmäärän kasvu on suhteellisesti kaksinkertainen (+2,4 %) kaupungin väestömäärän kasvuun verrattuna, mikä kasvattaa toimialan tuottavuustavoitetta yli kaupungin keskimääräisen tuottavuustavoitteen.

Investoinnit

Toimialalle on annettu raami irtaimen omaisuuden investointeihin eli varhaiskasvatuksen yksiköiden sekä koulujen ja oppilaitosten varustamiseen ja tietotekniikkahankintoihin. Kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannusmäärärahat eivät ole toimialan budjetissa.

Investointiosan raamit ovat laatimisohjoiden liitteenä 1. Investointiosan eli irtaimen omaisuuden hankintojen vuoden 2019 raami on toimialalle noin 27,1 miljoonaa euroa, mikä on noin 4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Muuta huomioitavaa

Laatimisohjoiden mukaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 13 miljoonaa euroa kohdennettavaksi syksyllä varsinaisen talousarvion laatimisvaiheessa tärkeimmäksi nähtyihin, mm. kaupunkistrategiasta johtuviin kohdennustarpeisiin. Ohjeiden mukaan tärkeimmistä ja strategian kannalta keskeisimmistä kohteista lautakuntien tulee esittää perusteltu näkemyksensä.

Laatimisoheissa on myös todettu, että lautakuntien budjettikäsittelyn yhteydessä arvioidaan huolellisesti koulujen, päiväkotien ja muiden tilojen korjausinvestointiohjelma ja sen riittävyys erityisesti sisäilmakorjausten näkökulmasta tuoreimman toimialoilla olevan tiedon sekä hyväksyttävän kiinteistöstrategian valossa. Näiden tietojen perusteella myös investointiohjelmaa voidaan tarvittaessa päivittää. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tehnyt edellytetyn arvion antaessaan 19.6.2018 lausunnon toimialan talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaluonnoksesta vuosille 2019-2028.

Strategiset painotukset 2019-2021 ja toiminnalliset tavoitteet 2019

Kaupunginhallituksen antamien laatimisoheiden mukaisesti talousarvioehdotuksen valmistelun lähtökohtana on ollut kaupunkistrategia vuosille 2017-2021. Kuvaus siitä, miten toimialan talousarvioehdotus toteuttaa kaupunkistrategiaa on osana talousarvioehdotuksen perusteluja.

Laatimisoheiden mukaan sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee perustua strategiaan. Toimialojen tulee sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asettaessaan kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteet ovat toimialatasoisesti merkitseviä ja antavat riittävän kuvan toimialan toiminnasta. Tavoitteiden tulee olla toteutettavissa annetuilla määrärahoilla (budjettikehykset) ja tavoitteiden mittaamisen tulee olla selkeää.

Toimialan talousarvioehdotuksessa on kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta:

- Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella
- Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

Kummallekin tavoitteelle on määritelty selkeästi mitattavissa olevat mittarit.

Palvelujen kysynnän ja toimintaympäristön muutokset

Toimialan kokonaisasiakasmäärän arvioidaan kasvavan noin 2 400 lapsella ja nuorella eli 2,4 % verrattuna vuoden 2018 talousarvioon. Tämän lisäksi perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan asiakasmäärä kasvaa 1 400 lapsella. Pääosa kasvusta tapahtuu perusopetuksessa, jonka asiakasmäärä kasvaa noin 2 000. Erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden osuus kokonaisasiakasmäärästä säilyy lähes nykyisellä tasollaan, mutta määrä kasvaa asiakasmäärän kasvun myötä. Maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden määrä kasvaa suhteellisestikin.

Keskeisiä toimintaympäristön muutoksia ovat:

14.08.2018

- Oppiminen muutoksessa
- Työelämän muutos
- Eriytymiskehitys
- Maahanmuutto
- Turvallisuus
- Vuorovaikutteisempi toimintaympäristö
- Lainsäädännön muutokset

Näiden muutosten vaikutuksia toimialaan on arvioitu talousarvioehdotuksen perusteluissa.

Keskeiset muutokset verrattuna vuoden 2018 talousarvioon

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu asiakasmäärien merkittävään kasvuun

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu asiakasmäärän kasvuun noin 2 400 lapsella ja nuorella sekä perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan asiakasmäärän kasvuun noin 1 400 lapsella. Ehdotuksessa on varauduttu myös erityistä tukea tarvitsevien sekä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten määrän kasvun edellyttämiin palveluihin. Asiakasmäärän kasvusta johtuviin suoriin lisäkustannuksiin eli henkilöstömenoihin sekä palveluihin ja tarvikkeiden hankintaan on varattu lisäresursseja noin 10 miljoonaa euroa. Arviossa on otettu huomioon se, että erityisesti perusopetuksessa osa uusista oppilaista sijoittuu olemassa oleviin ryhmiin, jolloin lisäkustannukset ovat huomattavasti pienemmät.

Digitalisaatio-ohjelmaa jatketaan

Investointimäärärahoista on varattu vuoden 2018 tapaan 10 miljoonaa toimialan digitalisaatio-ohjelman jatkamiseen. Tämä on yhtä suuri varaus, kuin oli toimialan vuoden 2018 talousarviossa. Esitetty investointitaso laskee vuoden 2020 jälkeen ohjelman päättymisestä johtuen.

Tilavuokrien kasvuun on varauduttu

Uusista tiloista ja tilojen perusparannuksista johtuviin lisävuokriin on varauduttu kaupunkiympäristön toimialan antaman arvion mukaisesti noin 7,6 miljoonalla eurolla.

Talousarvion laatimisoheiden mukaan sisäisten vuokrien tarkistuksista (indeksikorotuksista) päätetään talousarviovaiheessa tiedossa olevaan kustannustason muutokseen perustuen. Koska päätöstä ei ole ollut käytettävissä talousarvioehdotusta laadittaessa, korotusarviona on käytetty kuluttajahintaindeksin muutosennustetta, joka on + 1,4 %. Tämä huomioiden vuokriin on varattu lisämäärärahoja 10,8 miljoonaa euroa.

Henkilöstömäärän kasvun lisäksi henkilöstömenoja lisäävät sopimuspalkankorotukset

14.08.2018

Asiakasmäärän kasvusta johtuen toimialan henkilöstömäärä kasvaa. Lisäksi henkilöstömenoja lisäävät palkkojen sopimuskorotukset. Talousarvioehdotuksessa on huomioitu vuoden 2018 talousarvion toinen toteutumisenennuste. Sen mukaan toimiala pystyy sopeuttamaan vuoden 2018 talousarvioon sisällyttämättömät syksyn sopimuskorotukset loppuvuodesta maksettavaa kertaerää lukuun ottamatta. Näin ollen sopimuskorotuksiin on varauduttu ainoastaan vuoden 2019 lisäkustannusten osalta, noin 7,2 miljoonalla eurolla. Arvio on linjassa kaupunginkanslian tekemän arvion kanssa.

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu hintatason nousuun

Valtiovarainministeriön viimeisin ennuste hintatason noususta (kuluttajahintaindeksi) vuonna 2019 on 1,4 %. Tätä on käytetty arviona yleisestä hintatason noususta muissa kuin henkilöstömenoissa.

Palvelukeskus Helsinki on lähettänyt toimialoille 8.8. ennakoilmoituksen hintojensa nostamisesta. Sen mukaan hintoja tullaan korottamaan 2,25 %. Tämä tarkoittaisi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla 0,5 miljoonan euron lisäkustannusta, johon talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu.

Kaupunkistrategian toteuttamiseen on varattu lisäresursseja

Talousarvioehdotuksessa on varattu määrärahoja kaupunkistrategian toteuttamiseen kaikkiaan 14,3 miljoonaa euroa. Tämä on noin 6,4 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa. Menoja lisäävät erityisesti syksyllä 2018 käynnistyneiden toimenpiteiden kustannusten laajeneminen kokovuotiseksi (5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus 4 tuntia päivässä ja kieltenopetuksen lisääminen perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa) sekä kieltenopetuksen tarjonnan asteittainen lisääminen edelleen.

Ulkoisen rahoituksen hankkeisiin on varauduttu olemassa olevien rahoituspäätösten mukaisesti

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu ulkoisen rahoituksen hankkeisiin, joista on ollut päätös olemassa raamin antamishetkellä. Kokonaisvaraus on miljoona euroa.

Muut lisäkustannukset

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu henkilöstömäärän kasvusta johtuviin lisäkustannuksiin (työterveyshuolto, palkanlaskenta).

Talousarvioehdotuksessa on varauduttu ammatillisen koulutuksen reformin aiheuttamiin lisäkustannuksiin.

Lisäksi määrärahavaraukset on tehty mm. käyttäjäpalvelumaksujen kasvuun ja erikoisikkunoiden pesuihin (päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten pienet peruskorjaukset), tietoliikenneverkon ylläpitomuutoksiin kaupunginkanslian antaman ohjeistuksen mukaisesti sekä kaupunkiyhteisen suunnittelujärjestelmän Taskun käyttöönottoon.

Kaiken kaikkiaan edellä lueteltuihin muutoksiin on varauduttu noin 3,5 miljoonalla eurolla.

Kustannusten kasvua hillitään tuottavuus- ja säästötoimenpiteillä

Talousarvioraamin kasvu kattaa käytännössä pakolliset menot eli asiakasmäärän kasvusta aiheutuvat menot, hintatason nousun ml. palkan- korotukset sekä vuokramenojen kasvun.

Kaupunkistrategian toteuttamisen laajentaminen ja edellä kuvattujen muiden välttämättömien menojen kattaminen talousarvioraamin puitteissa on rahoitettu talousarvioehdotukseen sisällytetyillä tuottavuus- ja säästötoimenpiteillä eli vähentämällä palvelujen järjestämisen kustannuksia.

Tuottavuus- ja säästötoimenpiteiden kohdentamisen lähtökohtana ovat olleet lakisääteisten palvelujen turvaaminen. Palvelujen kokonaisu- mien suhteutettuna tuottavuus- ja säästötoimenpiteet ovat pienimmät varhaiskasvatuksessa ja suurimmat toisen asteen koulutuksessa. Yhteensä säästö- ja tuottavuustoimenpiteet alentavat kustannuksia noin 10 miljoonalla eurolla.

Varhaiskasvatukselle ei ole asetettu erillistä tuottavuustavoitetta. Esi- tykseen sisältyy kuitenkin kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2- vuotiailta. Kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen edellyttää lautakun- nan erillistä päätöstä. Päätös vähentää toimialan menoja noin 2,8 mil- joonalla eurolla.

Peruskouluille ja lukioille on asetettu yleinen 1 % tuottavuustavoite, jon- ka toteuttamisesta päätetään koulu- ja oppilaitostasolla. Tuottavuusta- voitteen toteuttaminen tarkoittaa käytännössä peruskouluissa jako- ja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentämistä ja ryhmäkojo- jen kasvattamista. Lukioissa tuottavuuden lisääminen tarkoittaa käy- tännössä kurssitarjonnan vähentämistä, kurssien tuotantotapojen kehi- tämistä ja ryhmäkojojen kasvattamista. Lisäksi tuottavuustavoite edel- lyttää säästämistä aine- ja tavarahankinnoissa. Tuottavuustavoitteen säästövaikutus on noin 6 miljoonaa euroa.

Ammatilliselle koulutukselle on asetettu noin 2 % tuottavuustavoite, jo- ka vähentää menoja noin 2,2 miljoonalla eurolla. Ammatillisen koulu- tuksen tuottavuutta parannetaan kasvattamalla työelämässä oppimisen

osuutta opinnoista, vähentämällä määräaikaisia opettajia sekä tilankäyttöä tehostamalla.

Vapaassa sivistystyössä tehostetaan tilankäyttöä. Opetustuntien tarjontaa pidetään vuoden 2018 tasolla.

Hallinto- ja tukipalveluissa tuottavuutta parannetaan mitoittamalla henkilöstö toimialalle asetetun tavoitemitoituksen mukaiseksi.

Kaupunginhallitukselle varatun 13 miljoonan euron jakovaran kohdentaminen

Laatimisoheiden mukaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 13 miljoonaa euroa kohdennettavaksi syksyllä varsinaisen talousarvion laatimisvaiheessa tärkeimmäksi nähtyihin, mm. kaupunkistrategiasta johtuviin kohdennustarpeisiin. Ohjeiden mukaan tärkeimmistä ja strategian kannalta keskeisimmistä kohteista lautakuntien tulee esittää perusteltu näkemyksensä.

Kaupunginhallitukselle varattu lisämääräraha olisi perusteltua kohdentaa kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle, jolle on voimakkaasta asiakasmäärän kasvusta huolimatta asetettu kaupunkistrategiassa määriteltyä suurempi tuottavuustavoite.

Kouluille ja oppilaitoksille talousarvioehdotuksessa asetetut tuottavuustavoitteet ovat 1-2 % eli huomattavasti suurempia, kuin kaupunkistrategian mukainen 0,5 % tuottavuustavoite. Toimialan budjettikehys on 4 miljoonaa pienempi, kuin kaupungin tuottavuustavoite sallisi. Kehys edellyttää siis toimialalta suurempaa tuottavuuden parantamista kuin kaupunkistrategian mukainen 0,5 %. Lisäksi budjettiraamista on rahoitettu kaupunkistrategian mukaisesti palvelujen laajentamista runsaalla 6 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2018. Kaupunkistrategian mukaista suurempi tuottavuustavoite ja strategiapanostukset on rahoitettu esitykseen sisältyvillä noin 11 miljoonan euron säästö- ja tuottavuustoimenpiteillä.

Määrärahakehyksissä tulisi huomioida myös se, että kasvatukseen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärän kasvu on suhteellisesti kaksinkertainen kaupungin väestönkasvuun verrattuna. Jos tuottavuustavoite laskettaisiin väestömäärän kasvun sijasta asiakasmäärän kasvun perusteella, kasvatukseen ja koulutuksen budjettikehys olisi 17,4 miljoonaa euroa annettua kehystä suurempi.

Lisämäärärahoja tulisi kohdentaa 11 miljoonaa euroa kasvatukseen ja koulutuksen toimialan talousarvioesitykseen sisällytettyjen säästö- ja tuottavuustoimenpiteiden purkamiseen:

- Varhaiskasvatuksen kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2-vuotiailta. Säästövaikutus 2,8 miljoonaa euroa.
- Peruskoulujen ja lukioiden resurssien vähentäminen prosentilla. Säästövaikutus 6 miljoonaa euroa
- Ammatillisen koulutuksen resurssien vähentäminen kahdella prosentilla. Säästövaikutus 2,2 miljoonaa euroa.

Edellä mainittujen resurssitarpeiden lisäksi ehdotukseen sisältyy noin 5 miljoonalla eurolla muita kohdentamisesityksiä. Nämä liittyvät lähinnä erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten sekä oppilaanohjauksen ja oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistamiseen.

Toimenpiteitä, joihin talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu

- varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönoton aiheuttamiin kustannuksiin
- lastentarhanopettajien mahdollisiin palkantarkistuksiin
- toisen asteen maksuttomiin oppimateriaaleihin
- A2-kielen opetuksen varhentamiseen
- kotivanhempien suomen kielen opetuksen (Kotiva) siirtoon kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle
- lukiolain mukaiseen opo-resurssien lisäykseen
- osapäiväisen varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muuttamiseen kokopäiväisen varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitusta vastaavaksi.

Talousarvioehdotuksen vaikutusarviointi

Talousarvioesityksen A-osan perusteluihin sisältyy talousarvion vaikutusarviointi.

Talousarvioehdotuksen rakenne

Esityslistan liitteenä oleva talousarvioehdotus muodostuu A-, B-, C-, ja D-osista, joista A-osa on laatimisohjeden mukainen ehdotus kaupungin talousarviokirjassa esitettäväksi toimialan perusteluteksteiksi. B-osa sisältää talousarvioehdotuksen erittelyn palvelukokonaisuuksittain. B-osaa ei sisällytetä varsinaiseen talousarvioehdotukseen. C-osa sisältää investointien talousarvioehdotuksen.

Talousarvioehdotuksen liitteinä ovat tilankäyttöohjelmataulukot.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

14.08.2018

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasko TAE 2019
- 2 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Lukiot
- 3 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Peruskoulut
- 4 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - Päiväkodit ryhmäperhepäiväkodit ja l.
- 5 T KASKO Tilankäyttöohjelma 2019 - ammatilliset_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 148

Stadin ammatti- ja aikuisopiston tilankäytön suunnitelma vuosille 2018–2028

HEL 2018-005688 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana olivat Leena Mäkelä ja Mia Kuokkanen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Vesa Korkkulan ehdotuksesta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilankäyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi Stadin ammatti- ja aikuisopiston tilankäytön suunnitelman vuosille 2018–2028.

Esittelijän perustelut

Tarveselvityksen lähtökohdat

Opetuslautakunta on kokouksessaan 11.12.2012 hyväksynyt esiselvityksen Helsingin kaupungin ammatillisen koulutuksen tilantarpeesta. Tässä esiselvityksessä todettiin tarve 3 800 opiskelijan pysyville lisätiloille. Ennen pysyvien tilojen valmistumista tarvittiin akuutin tilantarpeen tyydyttämiseksi tilapäisiä tiloja syksyyn 2013 mennessä. Näistä tiloista voidaan vaiheittain luopua tämän palveluverkkoselvityksen mukaisesti.

14.08.2018

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on hyväksynyt kokouksessaan 16.12.2014 Roihupellon kampuksen toiminnallisen tarveselvityksen, ja kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 31.8.2016 Roihupellon kampuksen 1. vaiheen rakentamisen hankesuunnitelman. Toiminnallinen tarveselvitys esitetään päivitettäväksi.

Tämä tilankäytön suunnitelma esittää Stadin ammatti- ja aikuisopiston 11 toimipaikasta luopumista ja kahden uuden toimipaikan rakentamista. Luovuttavista toimipaikoista kahdeksan on vuokratiloja ja kolme omia tiloja. Tilankäytön suunnitelmassa esitetään Roihupellon toimipaikan rakentamista suunniteltua laajempaan ja tehtyjen suunnitelmien tarkistamista sen mukaiseksi sekä Helsingin kaupungin strategian mukaisesti uuden Myllypuron toimipaikan rakentamista Metropolian kampuksen viereen. Tilankäytön suunnitelman toteuttaminen ei edellytä väistötilojen hankkimista, vaan rakentaminen toteutetaan vaiheittain ja toiminta siirtyy nykyisistä tiloista uusiin tiloihin niiden valmistuttua.

Toimipaikkaverkko 2028 koostuu kymmenestä toimipaikasta. Aiemmasta tarveselvityksestä poiketen esitetään, että koko Sturenkadun toimipaikan koulutus lukuun ottamatta talotekniikkaa, joka siirtyy Myllypuuroon, sijoitetaan Roihupeltoon.

Koulutuksen muutos

Ammatillista koulutusta koskevat säädökset muuttuivat vuoden 2018 alussa. Keskeistä uudessa lainsäädännössä on, että nuorten ja aikuisten koulutusta toteutetaan samojen säädösten perusteella. Opintoihin hakeutuminen on jatkuvaa, ja koulutuksessa opitaan vain puuttuva osaaminen. Opiskelijat etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman mukaan. Tämä muutos, jota kutsutaan ammatillisen koulutuksen reformiksi, edellyttää uudenlaista pedagogista mallia ja työelämälähtöisiä oppimisympäristöjä. Nykyinen 19 toimipaikan palveluverkko on hajanainen, eivätkä kaikki nykyiset tilat tue pedagogisen mallin ja työelämälähtöisten tutkintojen perusteiden toteuttamista. Nykyisen toimipaikkaverkon ylläpitäminen ja koulurakennusten perusparantaminen tulee myös kalliiksi.

Opiskelijan henkilökohtaisia oppimispolkuja toteutetaan oppijayhteisöissä, jossa oppimisesta vastaa opettajatiimi. Oppimisympäristöjä pitää kehittää tukemaan opiskelijan yksilöllistä etenemistä. Oppimisesta tulee tapahtumaan nykyistä suurempi osa työelämässä. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tavoitteena on, että vähintään kolmannes opinnoista suoritetaan työssä.

Muutos opiskelijamäärissä

15–17-vuotiaiden ikäluokka kasvaa vuodesta 2018 vuoteen 2028 kaikkiaan 4 600:lla. 16-vuotiaiden ikäluokka on tuolloin 6 636 eli 1 467 suurempi kuin vuonna 2018. Työelämän muutos ja suuri peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevien 16–29-vuotiaiden määrä lisää aikuisten ammatillista koulutustarvetta. Lisääntyvä vieraskielisten määrä edellyttää valmentavan koulutuksen lisäämistä ja pidentää koulutusaikoja. Perustutkintoa tai sen osia ja ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta suorittavien opiskelijoiden määrän arvioidaan kasvavan. Helsingin kaupungin ammatillisen koulutuksen järjestämislupa perustuu vähintään 8 947 opiskelijatyövuoteen, mikä vastaa noin 11 200 opiskelijaa. Arvio vastaavasta opiskelijamäärästä vuonna 2028 on 13 000, mikä edellyttää, että järjestämislupaan haetaan lisää opiskelijatyövuosia ja tutkintoja. Perustutkintojen lisäksi ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrän ennustetaan kasvavan nykyisestä. Myös nämä tutkinnot sisältyvät järjestämislupaan.

Järjestämisluvan ulkopuolella toteutetaan erilaisia koulutuksia ja palveluja, jotka lisäävät opiskelija- ja asiakasmäärää edelleen. Tällaisia palveluja, jotka käyttävät tiloja päivittäin arvioidaan olevan noin 800. Koko järjestämisluvan ulkopuolisen asiakasmäärän arvioidaan olevan noin 8 000, mutta suuri osa siitä on lyhytaikaista.

Helsingin kaupungin tavoitteena on, että peruskoulun päättävistä nuorista 40 %:lle on tarjolla paikka ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijoita tulee myös muista kunnista, etupäässä pääkaupunkiseudulta. Määrä on tällä hetkellä 27 %, ja se on pysynyt melko vakiintuneena viime vuodet. Aikuisten opiskelijoiden määrä on suuri ja lisääntyvä, sillä työelämän muutos edellyttää työntekijöiden ja työnhakijoiden osaamisen lisäämistä ja päivittämistä. Myös valmentavan koulutuksen ja palveluiden tarve on kasvava.

Tilankäytön suunnitelman mukaan tilat opiskelijaa kohden vähenevät selvästi, vaikka opiskelijamäärä pysyisi nykyisellään. Uudet tilat mahdollistavat käyttöastetta lisäämällä ja pedagogista mallia kehittämällä nykyistä suuremman opiskelijamäärän.

Nykyisten tilojen kunto ja soveltuvuus toimintaan

Sturenkadun / Vallilan toimipaikalla, joka käsittää neljässä eri osoitteessa olevat viisi rakennusta, on korjausvelkaa kaikkiaan noin 90 miljoonaa euroa. Tilojen matalan kerroskorkeuden ja sokkeloisuuden sekä joidenkin kuntokartoituksessa todettujen vaikeasti korjattavien rakenteellisten vikojen vuoksi tiloista ei saa korjattunakaan hyvin toimivia tekniikan alan opetustiloja. Kampusta halkovat vilkasliikenteiset kadut, ja tavaroiden kuljetus ja varastointi tiloihin on hankalaa.

Lyhytaikaiseen käyttöön hankitut vuokratilat on korjattu tilojen tilapäisyys huomioiden, ja ne eivät tue riittävästi ammatillisen koulutuksen pedagogista ja toiminnallista mallia. Muutamat pienet toimipaikat hajauttavat edelleen toimintaa, eivätkä mahdollista tilojen tehokasta yhteiskäyttöä.

Tilojen käyttö ja yhteistyön lisääminen

Ammatillisen koulutuksen reformi on muuttanut koulutusta ja pedagogiikkaa, ja sen myötä oppilaitoksen tiloja käytetään joustavasti klo 8:sta klo 20:een. Oppimista voi tapahtua myös lomien aikana, eli tiloja voidaan käyttää lähes ympäri vuoden, ja työpaikalla oppimista lisätään mahdollisuuksien mukaan. Samalla oppilaitoksen tilantarve vähenee, ja tämä on huomioitu tilankäytön suunnitelmassa. Uusissa toimipaikoissa tilat ovat muuntojoustavat. Tällöin tutkinnoissa ja opiskelijamäärissä tapahtuvat muutokset voidaan toteuttaa mahdollisimman helposti.

Helsingin kaupungin strategian mukaisesti Myllypuroon tullaan rakentamaan rakennusalan osaamiskeskittymä, jossa Stadin ammatti- ja aikuisopisto toimii yhteistyössä ammattikorkeakoulu Metropolian sekä alan yritysten ja ympäröivän yhteisön kanssa. Tähän toimipaikkaan keskitetään ammatti- ja aikuisopiston rakennusalan ja talotekniikan koulutus. Monet tila-, laite- ja henkilöresurssit ovat osin yhteisiä, ja yhteistyötä tehdään myös ympäröivän yhteisön kanssa. Vastaavaa yhteistyömallia sovelletaan myöhemmin muilla aloilla ja toimipaikoissa.

Toimipaikkaverkko kustannusten ja saavutettavuuden näkökulmasta

Kaupunkiympäristön toimialan teettämän selvityksen perusteella toimipaikkaverkon 2028:n nettoinvestointitarve on 101,5 miljoonaa euroa pienempi kuin rakentaminen aiempien päätösten mukaisesti. Lisäksi vuosittaisten ylläpitokustannusten on arvioitu olevan 3,9 miljoonaa euroa halvemmat kuin nykyisissä tiloissa. Tilojen bruttoneliömäärä vähenee nykyisestä n. 76500 m². Toiminnan keskittäminen suuremmille ja harvemmille kampuksille tehostaa myös muiden palvelujen toteuttamista. Kun tiloja käytetään klo 8-20 osin kesälläkin ja osaamisesta noin kolmannes hankitaan työpaikoilla, voidaan käyttöastetta nostaa.

Toimipaikkaverkko 2028 on saavutettavuudeltaan erittäin hyvä. Uudet Roihupellon ja Myllypuron toimipaikat ovat sekä raide- että muun julkisen liikenteen ja kevyen liikenteen reittien varrella. Säilyvät toimipaikat sijaitsevat myös hyvien liikenneyhteyksien päässä. Toimipaikkojen keskeinen sijainti mahdollistaa hyvät ja monipuoliset työelämäyhteydet sekä yhteistyön ympäröivän yhteisön kanssa.

14.08.2018

Stadin ammatti- ja aikuisopiston henkilöstöä on informoitu tilankäytön suunnitelmaan 2018–2028 sisältyvistä muutoksista, ja kuluvan vuoden muutoksista on pidetty yhteistoimintatilaisuudet.

Yksittäiset rakennushankkeet tuodaan lautakuntaan erikseen päätettävänä toiminnallisina tarveselvityksinä ja valtuuston hyväksyttäväksi esitettävänä hankesuunnitelmina.

Iso osa ammatillisen koulutuksen hankkeista on talonrakentamishjelmassa esitetty toteutettavaksi vuokrahankkeena. Kaupunkiympäristön toimialan tulee huomioida tämä toteutusaikatauluissa ja toteutuvissa kustannuksissa.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilankäyttösuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 149

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta NYT-liikunnan jatkon turvaamisesta

HEL 2018-003218 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Liikunta vaikuttaa kokonaisvaltaisesti nuorten hyvinvointiin ja oppimiseen. On tärkeää, että helsinkiläisille nuorille on tarjolla monipuolista, maksutonta ja matalankynnyksen liikuntapalveluita, kuten NYT-liikuntaa.

NYT-liikuntaan on vuonna 2017 osallistunut noin 360 opiskelijaa ja kevään 2018 aikana noin 270 opiskelijaa. NYT-liikuntaan liittyviä infoja ja luentoja pidettiin kevään 2018 aikana Stadin ammattiopistossa ja Eiran aikuislukiossa. Näihin osallistui noin 350 opiskelijaa.

NYT-hankkeen ja Stadin ammattiopiston yhteistyönä on luotu liikunnan ja terveystiedon passi, jonka suoritusten perusteella opiskelijoiden osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on mahdollista osaksi tutkintoa. NYT-hankkeen liikuntatarjontaan osallistuneet nuoret ovat saaneet osallistumisestaan osaamismerkkin, joka on voitu myöhemmin tunnustaa osaksi ammatillisten opintojen yhteisiä tutkinnon osia (liikunta). Opiskelijoiden on ollut mahdollista suorittaa näitä opintoja osana Stadin ammattiopiston avoimia opintoja.

Hankkeen toimintaa on esitelty oppilaitoksen vuosittaisissa hyvinvointipäivissä ja siten kannustettu opiskelijoita kiinnittämään huomiota terveellisiin elämäntapoihin. NYT-hankkeen toimijat ovat olleet mukana myös Stadin ammattiopistossa järjestettävissä kutsuntatilaisuuksissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää NYT-liikuntaa tärkeänä nuorten hyvinvoinnin edistäjänä ja kannattaa NYT-liikunnan sisällyttämistä kaupunkistrategian liikkumisohjelmaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sara Törmänen, suunnittelija, puhelin: 310 86210

sara.tormanen(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

14.08.2018

Asia/7

arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite NYT-liikunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 28.8.2018 mennessä Vesa Korkkulan ym. talousarvioaloitteesta NYT-liikunnan jatkon turvaamisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sara Törmänen, suunnittelija, puhelin: 310 86210
sara.tormanen(a)hel.fi
Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850
arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite NYT-liikunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 150

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta ammatillisen
koulutuksen resurssien parantamiseksi**

HEL 2018-003220 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ammatillisen koulutuksen uudistaminen on tuonut koulutuksen järjestäjille paljon merkittäviä muutoksia. Yksi merkittävimmistä muutoksista on, että vuoden 2018 alussa voimaan astuneen uuden lainsäädännön mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), johon on tallennettava suoritettavan koulutuksen tai tutkinnon tietojen lisäksi myös tiedot opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta ja tuesta, opiskelijan tarvitseman erityisen tuen sisällöstä, erityistä tukea saavan opiskelijan osaamisen arvioinnin mukauttamisesta ja yksilöllisestä osaamisen arvioinnista, opiskelijalle järjestettävistä opiskelunvalmiuksia tukevista opinnoista ja urasuunnitelmasta. Lisäksi uuden lainsäädännön myötä vastuu opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta on siirtynyt opiskelijalta koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijoiden henkilökohtaistaminen on merkittävästi lisännyt opinto-ohjauksen tarvetta.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamääriin suhteutettuna on huomattava. Lukuvuonna 2017–2018 vieraskielisten opiskelijoiden osuus oli liki 32 prosenttia, ja tietyissä tutkinnoissa heidän osuutensa oli vielä tätäkin suurempi. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus oli huomattavan suuri seuraavissa tutkinnoissa: kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto (65,1%), hammastekniikan perustutkinto (63,5%), lääkealan perustutkinto (50,5%) ja rakennusalan perustutkinto (49,2%). Opintojen sujuvoittamiseksi ja läpäisyn nostamiseksi on panostettu kielitietoisen opetuksen ja ohjauksen järjestämiseen ja on vahvistettu opiskelijoiden toiminnallista suomen kielen osaamista, mikä on lisännyt s2-opetuksen resurssitarvetta huomattavasti.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston kaikissa ammatillisissa tutkinnoissa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden osuus suhteutettuna tutkintojen kokonaisopiskelijamääriin on huomattavan korkea seuraavissa tutkinnoissa: prosessiteollisuus-

14.08.2018

den perustutkinto (47,2%), painoviestinnän perustutkinto (30,6%), logistiikan perustutkinto (24,9%), talotekniikan perustutkinto (22,3%) ja elintarvikealan perustutkinto (20,4%). Opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille lisää ammatillisen opetuksen ja ohjauksen resurssitarvetta.

Vieraskielisten opiskelijoiden opiskeluvaikeuksien tunnistaminen on haasteellista, sillä tunnistamisen menetelmät ovat vahvasti kieli- ja kulttuurisidonnaisia. Tästä johtuen opetuksen ja ohjauksen mukauttamisen tarpeet on vaikea ennakoida heti opintojen alussa ja tarpeet ilmenevät opintojen eri vaiheissa. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämiset. Ohjauksen ja tuen tehostaminen vieraskielisten opiskelijoiden oppimiseen liittyvien vaikeuksien varhaisemmaksi todentamiseksi vaatii merkittäviä lisäresursseja.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli on reformin myötä muuttunut. Uudessa rahoitusmallissa korostuvat tuloksellisuus ja vaikuttavuus, mikä haastaa koulutuksen järjestäjää toimenpiteisiin, joilla vähennetään koulutuksen keskeyttämistä. Täten resurssin tarve koulutuksen läpäisyn ja tuloksellisuuden vahvistamiseksi kasvaa kaikissa Stadin ammatin- ja aikuisopiston tutkinnoissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että mahdollinen lisäresurssi ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseen kohdennetaan yksilölliseen opinto-ohjaukseen, runsaasti tukea tarvitsevien ammatilliseen opetukseen sekä kielitietoisen opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Edit Lampinen, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
edit.lampinen(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/9

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Korkkulan ym. tekemästä talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Edit Lampinen, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
edit.lampinen(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 151

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

HEL 2018-003219 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin suomenkielisissä lukioissa on tarjolla opiskelijoille monipuolinen opintotarjonta. Lukioiden yhteistyöllä voidaan toteuttaa esimerkiksi laajaa kielitarjontaa. Opiskelijat voivat opiskella ruotsin, englannin, ranskan ja saksan lisäksi A-kielinä kiinaa, espanjaa ja venäjää. Kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on kattava valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Kurssitarjonta on pystytty ylläpitämään monipuolisena kampusten yhteistyöllä ja kaupungin yhteisen kurssitarjonnan avulla. Lisäksi Helsingin aikuislukio tarjoaa kesäaikana opiskelijoille kattavasti lukiokursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lukiokoulutuksen rahoitusta on leikattu valtion taholta huomattavasti viime vuosina. Koulutuksen järjestäjille myönnetty valtionosuus/opiskelija eli ns. yksikköhinta on laskenut vuodesta 2013 noin 600 eurolla/opiskelija (liite 1). Lisäksi kiinteät kustannukset ovat jatkuvasti kasvaneet, jolloin opetuksesta on jouduttu leikkaamaan. Helsingin kaupunki ei ole kuitenkaan leikannut lukiokoulutusta samassa määrin kuin valtio. Lukiokoulutuksen budjetointi on vaihdellut vuosittain ja resursointi on pienentynyt, mikä on vaikuttanut kurssitarjontaan.

Taloudellisista syistä johtuen kaikkia syventäviä ja lukioiden omia soveltavia kursseja ei ole voitu toteuttaa resurssien rajallisuuden vuoksi. Käytännössä tämä on tarkoittanut viimeisen viiden vuoden aikana kaupungin suomenkielisten lukioiden kurssitarjonnan supistamista noin 860 kurssilla (liite 1). On kuitenkin huomioitava, että käyttösuunnitelmassa suomenkielisille lukioille suunnatut kurssit eivät vastaa lukioiden kurssitarjontaa ja toteutuneiden kurssien todellista määrää.

Lukioiden kurssien ryhmäkoot vaihtelevat oppiaineittain. Pakollisilla ja syventävillä kursseilla ryhmäkoot ovat yleensä suuria (30–40 opiskelijaa). Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella laajasti eri oppiaineita kuten harvinaisia kieliä, YO-kokeisiin valmentavia kertauskursseja ja lukiodiplomeita. Näiden kurssien ryhmäkoot ovat pieniä ja niiden toteuttaminen onnistuu vain ryhmiä yhdistämällä kampuksittain tai kaupungin

yhteisinä opintoina. Lisäksi joissakin oppiaineissa viimeisten kurssien opiskelijamäärät saattavat olla alle kymmenen hengen ryhmiä.

Aloitteessa esitetään, että resurssien vähyyden vuoksi lukioiden on hankala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta koko kaupunki oppimisen tilana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että osa oppimisen tiloista on maksullisia, esimerkiksi pääsymaksut museoihin ja näyttelyihin. Toisaalta kaupungilla on lukuisia oppimisympäristöjä, jotka ovat vapaasti käytettävissä kuten kirjastot ja eri kulttuuritoimijoiden tilat. Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntää kumppanuuksien ja digitalisaation kautta uusia oppimisen tiloja ja mahdollisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että mahdollinen lisäresursi lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi jaetaan opiskelijamäärän mukaan huomioiden positiivinen erityiskohtelu. Kaupungin lukioille on myönnetty vuodesta 2016 lähtien positiivisen diskriminaation määrärahaa, jonka jakoperusteena on ollut lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja alhainen lukioon sisääntulokeskiarvo. Näillä perusteilla määräraha on osoitettu Helsingin kielilukiolle, Helsingin medialukiolle ja Vuosaaren lukiolle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi
Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
mervi.willman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupungin lukioiden kurssi- ja kululaskelmat 2013-2018
- 2 Talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä valtuutettu Korkkulan ym. talousarvioaloitteesta kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi.

14.08.2018

Asia/8

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi
Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
mervi.willman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupungin lukioiden kurssi- ja kululaskelmat 2013-2018
- 2 Talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 152

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Ville Jalovaaran ynnä muiden talousarvioaloitteesta määrärahan
lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsil-
le ja nuorille**

HEL 2018-003223 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja tarjoavat Helsingissä mm. koulujen opiskeluhuollon toimijat, perheneuvolat, nuorisosema sekä lasten ja nuorten psykiatria. Tämän lisäksi eräät kolmannen sektorin toimijat tarjoavat arvokasta apua kriisiytyneiden tilanteiden hoitamisessa ja niiden ennaltaehkäisemisessä.

Varhaisen puuttumisen lähipalveluihin on satsattu Helsingissä viime aikoina monella taholla. Kaupunki on palkannut positiivisen diskriminaation rahalla vuoden 2018 alusta viisi uutta psykologia ja kolme kuraattoria vuodeksi kerrallaan. Myös esiopetuksen psykologi- ja kuraattoripalveluja vahvistetaan. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on panostanut HYKS varhain –palveluun, jossa erikoissairaanhoidon työntekijät saapuvat matalalla kynnyksellä kouluihin ja oppilaitoksiin auttamaan opettajia ja oppilashuoltohenkilöstöä heidän työssään.

Parhaillaan valmisteltavina ovat lisäksi perhekeskus- toimintamalli sekä muut lapsiperheiden palveluiden muutosohjelmaan (Lape) sisältyvät asiat. Perhekeskusten yhteyteen on suunniteltu matalan kynnyksen hoitopalveluja ja Lape-ohjelman avulla kehitetään uusia toimintatapoja, joiden avulla voidaan tehostaa nykyisiä toimintoja mm. digitaalisuutta hyödyntäen ja toimintojen vaikuttavuutta arvioiden.

Lisähenkilökunnan tuominen on toki aina avuksi, mutta rinnakkaisen systeemin luominen ei ole oppilaiden kannalta hyvä asia. Ennaltaehkäisevä työ perustuu tuttuihin arjessa mukana oleviin henkilöihin. 10-20 hengen lisäresurssi opiskeluhuollon rinnalle loisi oppilaiden kannalta sekavan käytännön joka ei riittäisi kattamaan kuin pienen osan kouluista ja oppilaitoksista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja opiskeluhuollon toimijoiden kannattaakin yhdessä miettiä, miten mahdollinen lisäresurssi voitaisiin järjestää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja koulun omaa hyvinvointityötä tukevasti.

14.08.2018

Kunkin lapsen tai nuoren kohdalla tulee tapauskohtaisesti harkita, millainen interventio sopii hänelle parhaiten. Lyhytinterventio toimii osassa tilanteissa, mutta osassa tarvitaan pitempikestoisia hoitokontakteja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että tässä vaiheessa seurataan jo aloitettujen ja suunnitteilla olevien muutosten vaikutusta lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuuteen ja toimivuuteen. Ehdotetun lisämäärärahan lapsi- ja terveysvaikutuksia sekä tarvetta on vaikea arvioida, ennen kuin edellä kuvatut, jo sovitut muutokset on otettu käyttöön.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vile Jalovaaran talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä valtuutettu Vile Jalovaaran ym. talousarvioaloitteesta määrärahan lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsille ja nuorille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vile Jalovaaran talousarvioaloite

Muutoksenhaku

14.08.2018

Asia/10

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 153

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Katju Aron ynnä muiden talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta pitää tavoiteltavana tutkivan ohjelmatyön aloittamista kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelujen järjestämisestä ja toteutumisesta sukupuolinäkökulman kannalta.

Biologisesti, somaattisesti ja geneettisesti moniulotteinen sukupuoli tulee yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti ymmärretyksi eri tavoin eri aikoina eri kulttuureissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on merkittävä osuus prosesseihin, joilla sosiaalista sukupuolta kussakin ajassa tuotetaan. Se on keskeinen toimija – toisinaan enemmän, toisinaan vähemmän tiedostaen – sukupuoleen liittyvien merkitysten purkamisessa, yhteen sovittamisessa ja uusien rakentamisessa.

Sosiaalinen sukupuoli ilmenee olettamuksissa ja odotuksissa yksilöllisistä persoonallisuuden piirteistä, kyvyistä, kiinnostuksista, arvoista, sopivuuden rajoista jne. Se tulee esille ja uusiutuu sosiaalisissa rakenteissa vallan, vastuiden ja tehtävien jakautumisena, kielenkäytön tapoina, puheen sisältönä sekä vuorovaikutuksen muotoina. Monet yksilölliset, organisatoriset ja kulttuuriset ulottuvuudet kietoutuvat toisiinsa sosiaalisten sukupuolten muovautuessa varhaiskasvatuksesta vapaaseen siivistystyöhön.

Sukupuolen kokemisen ja ilmenemisen moninaisuus edellyttää kasvatustalouden ammattilaisilta sekä organisaatioilta valppautta kuulla sukupuoliin liittyviä toiseuksia ja vastata uudesta ymmärryksestä syntyviin muutostarpeisiin. Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa, että saa, mutta ei aina täydy tulla kohdatuksi kaksijakoisesti tyttönä tai poikana.

Kasvatustyössä sukupuolten tasa-arvon toteutumista on punnittava niin pedagogiikan rakenteissa kuin sisällöissä. Se lomittuu tiiviisti yhdenvertaisuuden edistämisen muihin ulottuvuuksiin. Kyse on monimuotoisuuden vaalimisesta kasvatuksessa, osallisuuden ja monimuotoisuuden pedagogiikasta, dialogisten oppimisyhteisöjen luomisesta.

Monitieteinen sukupuolitutkimus tai sukupuolentutkimus on tuottanut jäsennyksiä myös muiden kuin sukupuoliin liittyvien stereotyyppien pur-

14.08.2018

kamiseen ja toiseuden ymmärtämiseen kasvatuksessa. Niiden pohjalta on kehitetty monimuotoisen, inklusiivisen ja ennakkokäsityksistä tietoisempaa pedagogiikan periaatteita sekä käytäntöjä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Tutkimuksen toteuttaminen edellyttää koordinaattorin palkkaamista ja lisäresurssin osoittamista toimialalle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Katju Aron talousarvioaloite tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä valtuutettu Katju Aron ym. talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Katju Aron talousarvioaloite tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 154

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Pilvi Torstin ynnä muiden talousarvioaloitteesta määrärahojen va- raamisesta lähipäiväkotiperiaatteen käyttöön ottamiseen Helsingis- sä 2019

HEL 2018-003231 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Suomenkielinen ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus ovat lä-
hipalveluita, joissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä perusope-
tuksen oppilaaksiottoalueiden yhdenmukaistaminen vahvistaa lähipäi-
väkotiperiaatteen kokonaisuutta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialal-
la lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittami-
nen on jo aloitettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisellä
keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella ja palveluverkko-
työnä.

Vuonna 2017 suomenkielisistä lapsista 30 prosenttia vaihtoi päiväkotia
siirtyessään esiopetukseen. Samana vuonna 73 prosenttia esiopetuk-
sessa olleista lapsista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa.
Ruotsinkielisessä esiopetuksessa lähes 100 prosenttia jatkoi esiope-
tuksen jälkeen saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Vuoden 2019 talousarvioon on varattu määräraha selvityshenkilön
palkkaamiseen. Selvityksessä kartoitetaan mahdollisuudet siirtää lähi-
päiväkotimalliin. Talousarvioesityksen mukaisen selvityksen tekeminen
vaatii varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukäytännön kuvaamis-
ta ja suunnitelman tekemistä. Muutos edellyttää palveluverkon tarkas-
telua ja kehittämistä, jossa huomioidaan yksityinen ja kunnallinen var-
haiskasvatus kokonaisuutena.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Liitteet

1 Pilvi Torstin talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä Pilvi Torstin ym. talousarvioaloitteesta määrärahojen varaa-
misesta lähipäiväkoti-periaatteen käyttöön ottamiseen Helsingissä
2019.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut kaupunginhallitukselle lau-
sunnon 29.5.2018 § 112 koskien valtuutettu Pilvi Torstin aloitetta selvi-
tyksen tekemisestä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipää-
töksissä Helsingissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Liitteet

1 Pilvi Torstin talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 155

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Eveliina Heinäluoman ynnä muiden talousarvioaloitteesta toisen asteen opiskelijoiden maksuttomista opiskelun välineistä

HEL 2018-003233 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ville Jalovaaran ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite maksuttomat opiskelun välineet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on käsitellyt 19.6.2018 kokouksessaan toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta sekä ottanut kantaa opiskelun välineiden aiheuttamiin kustannuksiin Helsingin kaupungille.

Yhteenvedo Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallitus on selvittänyt lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustan-

nukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ole taloudellisia vaikeuksia.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9 638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa (korkein annettu vastausvaihtoehto) opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä. Lisäksi osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjato-

reja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Kustannusarviot perustuvat Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys. Opiskelijamäärät on poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuisluukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20 -vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita on 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä ja
- 95 muualla.

Yhteensä 3590 x 2500 euroa on 9 miljoonaa euroa.

Amm. opiskelijoita 2456, joista

- 1993 opiskelee Helsingissä ja
- 463 muualla.

Yhteensä 2456 X 1000 euroa on 2,5 miljoonaa euroa.

Kustannukset helsinkiläisille 11,5 miljoonaa euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa 6,9 miljoonaa euroa
- 1072 amm. oppilaitoksissa 1 miljoonaa euroa.

Kustannukset ulkopaikkakuntalaiset yhteensä 7,9 miljoonaa euroa.

Kaikki kustannukset yhteensä 19,4 miljoonaa euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihessä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempiensa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 19.6.2018 kokouksessaan velvoittanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa ei jää kiinni taloudellisista syistä. Lisäksi on etsittävä keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla asiaan tartutaan opiskeluhuollollisin keinoin kouluttamalla kuraattoreita sekä lisäämällä tiedotusta opiskelijoille erilaisista tukimahdollisuuksista opiskelun aiheuttamiin kustannuksiin. Oppimateriaalin lainaamista ja kierrättämistä tehostetaan oppilaitoksissa sekä hyödynnetään digitaalisia oppimateriaaleja.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäyty ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee kuitenkin vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli jokaiselle helsinkiläiselle nuorelle sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille osoitetaan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, miten voidaan varmistaa se, että nuori käyttää määrärahan kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Yksi keskeinen näkökulma toisen asteen koulutuksen kustannuksiin on lapsilisän loppuminen 17-vuotiaana. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että valtakunnan tasolla tulisi tarkastella lapsilisän mahdollista jatkamista 19 ikävuoteen saakka.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 28.8.2018 mennessä valtuutettu Eveliina Heinäluoman ym. talousarvioaloitteesta liittyen toisen asteen opiskelijoiden maksuttomiin opiskelun välineisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite maksuttomat opiskelun välineet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 156

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta

HEL 2018-007276 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Ylioppilastutkinnon rakenne

Nykyisin ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta: äidinkielen ja kirjallisuuden koe kaikille pakollisena kokeena sekä kokelaan valinnan mukaan kolme koetta ryhmästä, johon kuuluvat toinen kotimainen kieli, vieras kieli, matematiikka ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Ylioppilastutkinnon rakennetta ehdotetaan muutettavan siten, että mikäli kokelas päättää osallistua reaaliaineen kokeeseen, olisi hänen suoritettava nykyisen yhden reaaliaineen kokeen sijasta kaksi reaaliaineen koetta tai yksi reaaliaineen koe ja yksi vieraan kielen koe.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa edellä mainittua tutkinnon rakenteellista muutosta, sillä näin saadaan tutkinnon eri aineiden välisiä suhteita tasapainotettua. Tämä uudistus nostaa tutkinnon vaatimustasoa, koska kirjoitettavien aineiden lukumäärä nousee. Haasteeksi nousevat ne opiskelijat, joille jo nykyinen ylioppilastutkinto on vaativa ja aiheuttaa henkistä kuormitusta. Opiskelijoilla olisi oltava riittävästi aikaa valmistautua tutkinnon muutoksiin.

Ylioppilaskokeisiin ilmoittautuminen

Voimassa olevaa ylioppilastutkintoa koskeva lainsäädäntö on osittain jäykkää. Kokeisiin ilmoittautumista säännellään yksityiskohtaisesti ja kokelas voi vain poikkeustapauksissa muuttaa tekemiään valintoja jälkikäteen. Ilmoittautumisen yhteydessä kokelas ilmoittaa sitovasti kokeen tason sekä kokeen pakollisuuden tai ylimääräisyyden. Valinnat ovat sitovia koko tutkinnon osalta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä ylioppilastutkinnon kokeisiin ilmoittautumisen joustavoittamista. Kokelaan ei enää tarvitsisi ilmoittautumisen yhteydessä valita sitovasti kokeita pakollisiksi tai ylimääräisiksi. Lisäksi kokelas voisi ilmoittautua eritasoisin kokeisiin samassa tutkintoaineessa. Joustavammat menettelytavat vähentäisivät opiskelijoiden kokemia paineita ylioppilastutkinnon suorittamista kohtaan ja tukisivat opiskelijoiden jatko-opintosuunnitelmien tekemistä.

Hylätty ylioppilastutkinto

Mikäli kokelas joutuu aloittamaan ylioppilastutkinnon suorittamisen uudestaan hylätyn tutkinnon vuoksi, joutuu hän suorittamaan uudelleen myös hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytysti suorittamansa kokeet.

Esityksessä ehdotetaan, että hylätyn ylioppilastutkinnon yhteydessä suoritettavat hyväksytyt kokeet voisi sisällyttää aloitettavaan uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettujen kokeiden hyväksymisestä. Lisäksi erillisinä kokeina suoritettavat hyväksytyt kokeet voisi sisällyttää ylioppilastutkintoon kolmen vuoden ajan erillisen kokeen hyväksymisestä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää näitä muutoksia opiskelijoiden kannalta hyvinä, koska ne tuovat joustavuutta ylioppilastutkinnon suorittamiseen ja antavat opiskelijalle mahdollisuuden laajentaa ylioppilastutkintoaan, joka tukee opiskelijan jatko-opintosuunnitelmia.

Tutkinnon suorittaminen

Tutkinto tulisi edelleen suorittaa pääsääntöisesti enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana. Esityksen mukaan suorittamisajan pidentymisen ehtoja muutettaisiin ja huomioitaisiin kokelaan sairastuminen, ulkomailla opiskelu tai muu painava syy. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa tutkinnon suorittamisajan pidentymisen edellytysten keventämistä.

Englanninkielinen ylioppilastutkinto

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan ylioppilastutkinto, joka pääsääntöisesti suoritetaan suomeksi tai ruotsiksi. Nyt ehdotetun lakimuutoksen myötä ylioppilastutkinto olisi jatkossa mahdollista suorittaa myös englanniksi. Lakiehdotusten perusteluissa todetaan, että mahdollisuus suorittaa ylioppilastutkinto englanniksi turvaisi sellaisten kokelaiden asemaa, joilla on heikot edellytykset menestyä suomen- tai ruotsinkielisessä tutkinnossa ja joiden vahvin akateeminen kieli on englanti. Lakiehdotuksen mukaan osana englanninkielistä ylioppilastutkintoa tulee suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden koe toisella kansallisista kielestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tutkinto ei tässä muodossa palvele sille ajateltua kohderyhmää, sillä äidinkieli ja kirjallisuuden kokeen suorittaminen hyväksytysti toisella kansallisista kielistä vaatii vahvaa kyseisen kielen hallintaa, vaikka kyseisen kokeen suorittaisi suomi/ruotsi toisena kielenä –oppimääränä kuten 12§:n pykälän mukaan on mahdollista. Suomi/ruotsi toisena kielenä tutkinnossa vaadittu taitotaso luetun ymmärtämisen osalta on Eurooppalaisen viitekehyksen perustuvan kielitaidon asteikoilla B2.2. (Toimiva itsenäinen kielitaito) ja kirjoittamisen osalta B2.1. (Itsenäisen kielitaidon perustaso)

Ylioppilastutkintoa ei voi näin ollen suorittaa hyväksytysti ilman suomen tai ruotsin kielen osaamista, minkä myötä tutkinto palvelee kokelaita, jotka hallitsevat englannin kielen lisäksi toisen kansalliskielistä vähintään B2.1-B2.2. tasoisesti, jolloin tutkintoa eivät voi suorittaa kokelaat, jotka eivät ole ennen lukio-opintojaan opiskelleet toista kansalliskielistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulee englanninkielisen tutkinnon rakennetta tarkastella vielä uudelleen ja ehdottaa, että kokelas voi suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen näin halutessaan. Toisella kansalliskielellä suoritettavan äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen sijaan tulisi tutkintoon sisällyttää kaikille pakollinen englanninkielinen kirjallisuuden ja viestinnän koe. Tämän lisäksi kokelaat suorittaisivat lakiehdotuksen mukaisesti kolme seuraavista kokeista:

- 1) äidinkieli ja kirjallisuus;
- 2) matematiikka;
- 3) toinen kotimainen kieli;
- 4) vieras kieli, muu kuin englantia;
- 5) kaksi reaaliaineen koetta tai yksi reaaliaineen koe ja yksi vieraan kielen koe, muu kuin englantia.

Englanninkielinen tutkinto palvelee sille ajateltua kohderyhmää huomattavasti paremmin tutkinnon rakenteen ollessa edellä kuvatun kaltainen. Lisäksi englanniksi opiskelleet kokelaat eivät olisi muita kokelaita edullisemmassa asemassa englannin vieraan kielen kokeessa.

Englanniksi suoritettavan ylioppilastutkinnon osalta tulisi ottaa myös kantaa vieraan kielen kokeiden suorittamiseen. Nyt esitellyssä olevasta lakiehdotuksesta ei käy ilmi, käytetäänkö vieraan kielen kokeissa kohdekielen lisäksi englantia vai toista kansalliskielistä esimerkiksi mahdollisissa käännoestehtävissä.

Äidinkielen ja kirjallisuuden ja kielten kokeiden suorittamista koskevat erityissäännökset

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kannattaa pykälän 3 momentin mukaista muutosta kokelaan mahdollisuuteen suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä, mikä joustavoittaa mahdollisuuksia osoittaa saamen kielen osaamista.

Käsittely

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun:

14.08.2018

"Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä kaksi reaaliaineen koetta tai yksi reaaliaineen koe ja yksi vieraan kielen koe pitää myös laskea vaativaksi kokeeksi johon luonnoksen 3 §:n 3 momentissa viitataan."

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen loppuun:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä kaksi reaaliaineen koetta tai yksi reaaliaineen koe ja yksi vieraan kielen koe pitää myös laskea vaativaksi kokeeksi johon luonnoksen 3 §:n 3 momentissa viitataan."

Jaa-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 4

Joakim Horsma, Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Abdirahim Mohamed

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 8–4. Poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

mervi.willman(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 31023444

satu.koistinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö_Ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistaminen
- 2 Hallituksen ehdotus laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta

3 Pykäläehdotukset sv

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.8.2018 mennessä Opetus- ja kulttuuriministeriön 21.6.2018 päiväystä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki ylioppilastutkinnosta. Laki ja sen nojalla annettava valtioneuvoston asetus korvaisivat voimassa olevan ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain ja ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (672/2005 ja 915/2005).

Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.8.2019.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

mervi.willman(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 31023444

satu.koistinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö_Ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistaminen
- 2 Hallituksen ehdotus laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta
- 3 Pykäläehdotukset sv

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 157

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtioneuvoston asetuksiksi lukiokoulutuksesta sekä eräiden lukio-koulutusta koskevien asetusten muuttamisesta

HEL 2018-000916 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Keskeisten muutosten tarkastelu ja kannanotot

Ehdotetussa valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta säädettäisiin koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista, koulutuksen järjestämisluvan hakemisesta, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä, erityisen koulutustehtävän myöntämisedellytyksistä ja valtakunnallisen kehittämistehtävän sisällöstä, opintojen mitoituksista ja rakenteesta, kielten ja äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen opetuksesta, rangaistuslaitoksessa järjestettävästä opetuksesta sekä arvosana-asteikoista. On kannatettavaa, että edellä mainituista asioista säädettäisiin jatkossa yhdellä valtioneuvoston asetuksella nykyisten erillisen lukioasetuksen ja tuntijakoasetuksen sijasta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä kansainvälisyysvalmiuksien lisäämistä lukiokoulutuksen valtakunnallisiin tavoitteisiin.

Koulutuksen järjestämislupaa tulisi edelleen pääsääntöisesti hakea vuosi ennen koulutuksen suunniteltua aloittamisajankohtaa. Ehdotettuun asetukseen sisältyisivät säännökset järjestämislupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista, joiden tarkoituksena on vähentää tarvetta lisäselvityksen pyytämiseen ja toimittamiseen hakemusten käsittelyssä. Pykälässä säädettäisiin järjestämislupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja asiakirjoista. Sääntely olisi nykyiseen lukioasetukseen nähden uutta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa koulutuksen järjestämislupaprosessin selkeyttämistä ja sujuvoittamista.

Opintojen mitoituksen osalta ehdotetaan säädettäväksi, että opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Yksi nykyinen kurssi vastaa jatkossa kahta opintopistettä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että opintopisteiden käyttäminen lukio-opintojen mitoitusperusteena on kannatettavaa, koska se edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään.

14.08.2018

Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen oppimääriin sisältyvistä pakollisista ja valinnaisista opinnoista säädetäisiin ehdotetun asetuksen liitteissä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa esitystä, että valinnaisten opintojen jaottelusta syventäviin ja soveltaviin luovutaan.

Päivänavauksia ja lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa koskevia säännöksiä ei sisältyisi ehdotettuun asetukseen, koska uudessa lukiolaissa ei ole niitä koskevia asetuksenantovaltuuksia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että edellä mainitut asiat ovat jatkossa koulutuksen järjestäjän päätettävissä.

Uudessa lukiolaissa säädetään oppimisen tuesta lukiokoulutuksessa. Lain 28 §:n mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettuun asetukseen lisättäisiin säännökset lukion erityisopettajan kelpoisuudesta. Erityisopetusta olisi kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon tai on asetuksen 10 §:n nojalla kelpoinen antamaan aineenopetusta ja on tutkinnon tai kelpoisuuden lisäksi suorittanut asetuksen 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettut opinnot tai henkilö, joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen (576/1995) 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen. Säännös vastaisi perusopetuslain (628/1998) 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua osa-aikaista erityisopetusta antavan henkilön kelpoisuutta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa esityksen mukaista lukion erityisopettajan kelpoisuutta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

mervi.willman(a)hel.fi

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

moa.thors(a)arbis.hel.fi

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 31023444

satu.koistinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 21.6.2018 Opetus- ja kulttuuriministeriö_asetukset

2 Asetusmuistioluonnos, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.8.2018 mennessä lukiouudistukseen liittyvistä asetusmuutoksista, joilla säädettäisiin koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista, koulutuksen järjestämisluvan hakemisesta, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä, erityisen koulutustehtävän myöntämisedellytyksistä ja valtakunnallisen kehittämistehtävän sisällöstä, opintojen mitoituksesta ja rakenteesta, kielten ja äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen opetuksesta, rangaistuslaitoksessa järjestettävästä opetuksesta sekä arvosana-asteikoista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

[arja.kukkonen\(a\)hel.fi](mailto:arja.kukkonen(a)hel.fi)

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

[mervi.willman\(a\)hel.fi](mailto:mervi.willman(a)hel.fi)

Moa Thors, Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 70077

[moa.thors\(a\)arbis.hel.fi](mailto:moa.thors(a)arbis.hel.fi)

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 31023444

[satu.koistinen\(a\)hel.fi](mailto:satu.koistinen(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 21.6.2018 Opetus- ja kulttuuriministeriö_asetukset
- 2 Asetusmuistioluonnos, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.02.2018 § 108

14.08.2018

Asia/15

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.02.2018 § 30

§ 158

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Mia Nygårdin ynnä muiden aloitteesta kiertotalouden ja ilmaston-
muutokseenliittyvän tietouden nostamisesta Helsingissä**

HEL 2018-004924 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä kiertotalouden ja ilmastotietoisuuden vahvistamista. Kestävän kehityksen periaatteet sisältyvät eri koulutusasteiden opetussuunnitelmiin. Kasvatuksessa ja opetuksessa otetaan huomioon myös YK:n Agenda 2030 -tavoitteet. Opiskelijat, oppilaat sekä lapset ja heidän perheensä ovat osallisia kestävän toimintakulttuurin kehittämisessä.

Varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa edistämään välineiden ja tilojen yhteiskäyttöä, kohtuullisuutta, säästäväisyyttä, korjaamista ja uusiokäyttöä. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen sekä omien oikeuksien ja vastuiden tuntemiseen ja eettiseen käyttöön. Opetuksessa edistetään ilmastotietoisuutta, tutkitaan kiertotalouden periaatteiden mukaisesti eri luonnonvarojen riittävyttä, ympäristön tilaa ja niiden vaikutusta ihmisten elinkeinoihin ja kulttuureihin. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan talouden toimintaa eettisestä, ekologisesta ja globaalista näkökulmasta ja heitä ohjataan arvioimaan omien valintojen ja toiminnan vaikutusta ympäristölle. Ilmiöpohjainen oppiminen edesauttaa kiertotalouden ja ilmastotietouden käsittelyn yhdistämistä eri oppiaineiden kesken.

Toisen asteen opinnot tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuksia kehitellä ideoita ympäristötietoisuuden toiminnan edistämiseksi ja tilaisuuksia uudenlaisten kestävän tulevaisuuden ratkaisujen luomiseksi tavoitteena ekososiaalinen sivistys sekä kannustetaan eettisesti vastuulliseen ja aktiiviseen toimijuuteen. Opiskelijoiden opintoihin sisältyy ekologisesti kestävä kehitys, kiertotalous ja ekososiaalinen sivistys.

Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten ekotukihenkilöt, koulujen ekotiimit tai ympäristöraadit suunnittelevat, ohjaavat ja arvioivat yksikön toimintaa osana kestävän tulevaisuuden toimintakulttuurin suunnittelua ja kehittämistä.

Vapaassa sivistystyössä kestävän kehityksen laaja sisältö otetaan huomioon kaikkien aineiden opetusmenetelmissä ja oppimisympäristöissä.

Sosiaalis-kulttuurisessa kestävässä kehityksessä lisätään yhteisöllisyyttä ja luodaan uusia oppimisympäristöjä, jossa ihmiset voivat opettaa toinen toisiaan ja jakaa tietoja ja osaamista, jopa ilman opettajan läsnäoloa.

Kouluissa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa on paljon erilaisia kiertotalouteen ja ilmastotietoisuuteen liittyvää toimintaa. Vihreän lipun päiväkoteja, kouluja ja oppilaitoksia on yhteensä 27. Helsinkiläisiä nuoria on osallistunut mm. valtakunnallisille Nuorten Akatemian ja WWF:n järjestämään nuorten ilmastohuippukokoukseen. Energiansäästö 50/50 -hankkeessa eräät koulut ovat vuosina 2016–2017 mitanneet energiankulutustaan ja saaneet koulun omaan käyttöön 50 prosenttia syntyneestä säästöstä. 6aika-hankkeessa on Helsinki asettanut haastesignaaleja myös liittyen kestäväan kehitykseen, kutsuna yrityksille innovoida yhdessä perusopetuksen ja lukiokoulujen kanssa uudenlaisia oppimisympäristöjä.

Päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa käytetään monipuolisesti eri tahojen tuottamia kestäväan kehityksen materiaaleja, esim. HSY, WWF, kierrätyskeskus. Kierrätys, ilmastotietous ja energiatehokkuus otetaan huomioon oppilaitosten oppimisympäristöjä kehitettäessä ja uusia tiloja suunniteltaessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstön perehdyttämisessä edistetään ilmastotietoutta ja kierrätystaloutta. Kestäväan kehityksen näkökulma sisältyy Helsingin kaupungin henkilöstön toimintaa ohjaaviin eettisiin periaatteisiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Nygårdin aloite kiertotalouden ja ilmastotietouden nostamisesta Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

14.08.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 24.8.2018 mennessä valtuutettu Nygårdin ym. aloitteesta kiertotalouden ja ilmastomuutokseen liittyvän tietouden nostamisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Nygårdin aloite kiertotalouden ja ilmastotietouden nostamisesta Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 159

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Kaisa Hernbergin ynnä muiden aloitteesta sisäilman laatua parantavista koneellisen ilmanvaihdon käytännöistä kouluihin ja päiväkotihin

HEL 2018-002604 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuustoaloitetta määritellä, tarkentaa ja seurata sisäilman laatua parantavia koneellisen ilmanvaihdon käytäntöjä päiväkot-, koulu- ja oppilaitosrakennuksissa.

Kaupungin tilanhankintaohjeen roolijaon mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää ja ilmoittaa tarvitsemiensa tilojen määrän sekä niiden toiminnalliset tarpeet ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tarvittavien tilojen hankinnasta, toteutuksesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Kaupunkiympäristön toimiala myös määrittää ja ohjeistaa koneellisen ilmanvaihdon periaatteet ja käytänteet sekä seuraa niiden toimivuutta päiväkot-, koulu- ja oppilaitoskiinteistöissä.

Rakennushankkeissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala määrittää palvelukiinteistöjen henkilömäärän sekä tilojen käyttötarkoituksen ja kaupunkiympäristön toimiala mitoittaa ja toteuttaa riittävän ilmanvaihdon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee uusista tiloista, valmistuneista hankkeista ja merkittävistä asiakasmäärän muutoksista käyttöönottoilmoituksen kaupunkiympäristön ympäristöpalveluille, joka tarkastaa käyttöönotettavat tilat sekä tekee myös määräaikaistarkastuksia palvelukiinteistöissä. Kiinteistöjen riittävästä ylläpitosiivouksesta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tarkastuksissa ilmenevät mahdolliset puutteet ilmanvaihdossa, yllä- ja kunnossapidossa kirjataan, selvitetään ja korjaustarpeet ilmoitetaan kaupunkiympäristön kunnossapidolle. Ilmanvaihdon riittävyttä ja käytänteitä selvitetään sekä ohjeistetaan myös toimialan moniammatillisessa sisäilmatyöryhmässä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää suomen- ja ruotsinkielisiä palveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perusopetuksen kouluissa, lukioissa, ammattiopistoissa ja työväenopistoissa yhteensä yli 700:ssa toimipisteessä.

Lautakunta korostaa, että kaikki oppimisen tilat tulee olla toimintaan soveltuvia, terveellisiä ja turvallisia. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä

14.08.2018

rakentamisen laadun, johon myös koneellinen ilmanvaihto kuuluu, varmistamista ja kehittämistä toteutettavissa kohteissa sekä rakennusten riittävää kunnossa- ja ylläpitoa. Nämä tehtävät ovat kaupunkiympäristön vastuualuetta.

Terveys- hyvinvointivaikutusten arviointi

Valtuustoaloitteella parannetaan palvelukiinteistöjen sisäilmastoa ja työskentelyolosuhteita.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 valtuustoaloite Hernbrg 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoa 19.8.2018 mennessä valtuutettu Kaisa Hernbergin ynnä muiden aloitteesta sisäilman laatua parantavista koneellisen ilmanvaihdon käytännöistä kouluihin ja päiväkoteihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

1 valtuustoaloite Hernbrg 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/18

§ 160

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle rintamaveteraaniain neuvottelukunnan veteraanijärjestöjen perintöyön tukemista koskevasta esityksestä

HEL 2018-005837 T 00 01 06

Lausunto

Esittelijä poisti esityksen.

Käsittely

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, kehittämisspalveluiden päällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

§ 161

Palvelusetelin käyttöönotto yksityisessä varhaiskasvatuksessa

HEL 2018-008339 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Petra Malinin ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi
Eeva-Liisa Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi
Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi palvelusetelimallin valmistelutilanteen yhtenä varhaiskasvatuksen muotona.

Esittelijän perustelut

Helsingissä lapsiperheiden varhaiskasvatustarpeet ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nosto luovat painetta vaihtoehtojen lisäämiseen. Erilaisten varhaiskasvatuspalveluiden tarve kasvaa jatkuvasti ja samalla varhaiskasvatusmaksujen alentaminen edellyttää sitä, että kehitetään myös muuta kuin kunnallisesti tuotettuja varhaiskasvatuspalveluita. Sen vuoksi selvitetään, onko palveluseteli toimiva vaihtoehto turvata riittävät ja monimuotoiset palvelut kunnallisen varhaiskasvatuksen rinnalla.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) ja 1.9.2018 voimaantuleva varhaiskasvatustlain 5 § sallii palvelusetelillä tuotetut varhaiskasvatuspalvelut. Lain mukaan kunta voi määrittellä palvelun määrään, laatuun ja olosuhteisiin liittyvät vaatimukset. Kunta kir-

jaa toiminnalle asetettavat ehdot sääntökirjaan. Suomessa noin 75 kuntaa on ottanut palvelusetelin käyttöön varhaiskasvatuksessa.

Helsingissä oli toukokuussa 2018 328 kunnallista päiväkotia, joista 44 ruotsinkielistä. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa oli 24 547 lasta ja ruotsinkielisessä 1 952. Yksityisiä päiväkoteja oli 126, joissa oli 3 519 lasta. Ruotsinkielisellä puolella toimii yksityisen hoidon tuella 8 päiväkotia. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 12 prosenttia. Helsingissä tavoitellaan sitä, että yksityinen varhaiskasvatus ei nouse yli 20 prosentin. Tällä hetkellä eniten yksityistä palvelua on saatavissa eteläisillä ja läntisillä alueilla, ja vähiten koillisessa ja idässä.

Palvelusetelin käyttöönotto edellyttää yksityisen palvelun niveltämistä osaksi kunnallista alueellista palveluverkkoa. Se on välttämätöntä palveluiden seurannan, ennakoinnin ja ohjauksen näkökulmasta. Yksityinen palvelu täydentää kunnallista palveluverkkoa muun muassa silloin, kun on tarve saada nopeasti varhaiskasvatuspalveluita.

Palvelusetelillä toteutetussa toiminnassa asiakkaalla on mahdollisuus valita haluamansa ja kunnan hyväksymä palvelusetelituottaja. Kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän palveluntuottajalta ostamat palvelut setelin arvoon asti. Kunta ei ole järjestelyssä sopimusosapuoli, vaan kysymyksessä on asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus. Jos lapsi siirtyy palvelusetelijärjestelmään, hän ei enää voi saada yksityisen hoidon tukea.

Palvelusetelin käytön menettelytapaohjeet kirjataan sääntökirjaan. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja. Sääntökirjassa on yleinen ja erityinen osa. Yleiseen osaan kirjataan keskeiset periaatteet, palvelusetelituotteet ja niiden arvon määrittely. Erityiseen osaan kirjataan palvelujen sisältöön, laadun hallintaan, asiakkuuteen ja laskutukseen liittyviä menettelytapoja ja prosesseja. Sääntökirjan hyväksyy kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Palvelusetelin arvo on määriteltävä siten, että se on palveluntuottajalle houkutteleva, mutta ei ole kunnalle liian kallis. Palvelusetelin arvo määritellään 3–6-vuotiaan lapsen varhaiskasvatuksen arvona €/kk. Setelin arvoa määriteltäessä on myös päätettävä asetetaanko palveluntuottajalle kattohinta, jonka hän voi periä asiakkaalta palvelusetelin lisäksi. Oulussa, Tampereella, Turussa ja Jyväskylässä ei ole otettu kattohintaa käyttöön, vaan on luotettu markkinoiden pitävän hinnat kurissa. Vantaalla on käytössä 30 euron kattohinta.

Alustavissa laskelmissa palvelusetelin arvoksi on ajateltu 830 euroa kuukaudessa yli 3-vuotiaan lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta. Palvelusetelin arvosta vähennetään kunkin asiakkaan asiakasmaksu, joka määritellään samoin periaattein kuin kunnallisen varhaiskasva-

tuksen asiakasmaksu. Yksityisen hoidon tuella tuotetun varhaiskasvatuksen hinta yli 3-vuotiaan lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta on 801 euroa kuukaudessa. Vastaava kunnan tuottaman varhaiskasvatuksen hinta on 843 euroa. Palvelusetelin arvon määrittelyn pohjana on kunnallisen varhaiskasvatuksen vuoden 2017 kustannukset, joihin on huomioitu vuoden 2018 muutokset. Kunnallisen päiväkotihoidon kustannuksista on vähennetty vuorohoidon ja erityispäivähoidon kustannukset. Muille palveluille määritellään kerroin, jonka mukaan palvelusetelin arvo suurenee tai pienenee palvelutuotteesta riippuen.

Kuusikko-raportin mukaan kunnallisten päiväkotien vuosikustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuonna 2017 Helsingissä 1,7 % korkeammat kuin Vantaalla. Ehdotetulla palvelusetelin arvolla Helsingin palvelusetelin arvo olisi 1,6 % korkeampi kuin Vantaan vastaava eli myös kustannuksiin nähden ehdotettu arvo olisi linjassa Vantaan arvon kanssa.

Palveluseteliin voidaan kytkeä erityistä tukea tarvitseville lapsille rakenteellinen tuki. Tarvittava tuki arvioidaan kiertävän erityislastentarhanopettajan ja asiantuntijoiden lausuntojen perusteella.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli otettiin käyttöön Turussa vuoden 2010 alussa ja palvelusetelin arvo on 828 euroa, Oulussa keväällä 2011 ja palvelusetelin arvo on 725 euroa, Tampereella elokuussa 2013 ja palvelusetelin arvo on 792,59 euroa. Pääkaupunkiseudun kaupungeista Vantaa otti palvelusetelin käyttöön vuoden 2014 alussa ja palvelusetelin arvo on 817 euroa. Sipoo vuonna 2016 ja arvo on 817 euroa ja Kirkkonummi elokuusta 2018 ja arvo on 862 euroa. Espoo selvittää palvelusetelin käyttöönottoa.

Oppivelvollisuutta edeltävä esiopetus ei kuulu palvelusetelin piiriin. Kunta maksaa esiopetuksen järjestämisestä lapsikohtaisen korvauksen. Esiopetuspäivän jälkeen voidaan hakea lapselle varhaiskasvatusta, joka kuuluu palvelusetelin piiriin.

Lakisääteinen yksityisen hoidon tuki kuntaliseen säilyy palvelusetelin rinnalla, koska palvelusetelipäiväkodiksi hakeutuminen on vapaaehtoista. Lisäksi yksityisten päiväkotien asiakkaita ei voida pakottaa siirtymään palvelusetelin piiriin.

Valmistelussa on palvelusetelimalli, jossa palveluseteliä voi käyttää päiväkodissa, mutta ei perhepäivähoidossa. Palvelusetelin käyttöönotto vaatii palveluntuottajien sähköisiä asiakas- ja raportointijärjestelmiä, joita ei tässä vaiheessa voida toteuttaa perhepäivähoidossa. Lisäksi päiväkotihoidon laadittuja kriteereitä ja toimintaprosesseja ei voi sellaiseen soveltaa perhepäivähoitoon. Yksityisen perhepäivähoidon liittymistä järjestelmään arvioidaan myöhemmin.

14.08.2018

Palvelusetelin käyttöönotosta kunnalle aiheutuvien lisäkustannusten määrään vaikuttaa kuntakohtaisen setelin arvon lisäksi muun muassa palvelusetelin saaneiden perheiden tulot. Mitä suuremmat tulot perheellä on, sitä pienempi kunnan maksuosuus palvelusetelin arvosta on. Mitä enemmän pienituloisia hakeutuu palvelusetelin piiriin, sitä kalliimaksi palveluseteli tulee kunnalle.

Lisäkustannusten arviointi perustuu oletukseen, että alkuvaiheessa palveluseteliä siirtyisi käyttämään noin puolet nykyisin yksityisen hoidon tukea käyttävistä asiakkaista. Jos palvelusetelin maksimiarvo yli 3-vuotiaan lapsen kokoaikaisesta päiväkotihoidosta on 830 €/kk/lapsi, aiheutuu palveluseteliin siirtymisestä noin 1,2–3,0 milj. euron lisävuosikustannus. Nykyisellä asiakasprofiililla lisävuosikustannus olisi noin 1,5 milj. euroa. Jos palveluseteli otetaan käyttöön 1.8.2019, olisivat lisäkustannukset ajalla 1.8.–31.12.2019 noin 0,6 milj. euroa (vaihteluväli 0,5–1,3 milj. euroa). Lisähenkilöstönä tarvitaan palveluvastaava, kiertävä erityislastentarhanopettaja sekä kaksi henkilöä, jotka mm. määrittävät asiakkaan maksuosuuden sekä valmistelevat palvelusetelipäätökset. Vuositasolla kustannukset lisähenkilöstöstä olisivat 192 000 euroa eli ajalla 1.8.–31.12.2019 lisähenkilöstökustannukset olisivat 80 000 euroa. Lisäksi kustannuksia tulisi ICT-järjestelmän lisäosien käyttöönotosta noin 68 500 euroa ja vuosittaisista lisenssi- ylläpitomaksuista noin 30 000 euroa. Vuoden 2019 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu palvelusetelin käyttöönottoon.

Mikäli palveluseteli otetaan käyttöön käynnistämistuesta voitaneen lupua. Käynnistämistuki otettiin käyttöön noin kymmenen vuotta sitten. Sen tavoitteena on lisätä yksityistä varhaiskasvatusta ja tukea yrittäjyyttä. Käynnistämistukea myönnetään 1 000 euroa helsinkiläistä lasta kohden uuden päiväkodin perustamisvaiheessa. Päiväkodin laajennukseen on myönnetty 500 euroa helsinkiläistä lasta kohden. Käynnistämistukeen on varattu 150 000 euroa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Eeva-Liisa Tiihonen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 58499
eeva.tiihonen(a)hel.fi

Anne Mäkiprosi, controller, puhelin: 310 20022
anne.makiprosi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

Asia/19

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus, ruotsinkieliset palvelut

§ 162

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Torpparinmäen peruskoulun ateljeetilan muutostyöt -hankkeen hankesuunnitelmasta

HEL 2018-008298 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristön toimialalle 11.7.2018 päätystä Torpparinmäen peruskoulun ateljeetilan muutostyöt-hankkeen hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö antaa hankesuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmista lausunnon, joka tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.

Suunnittelutyön edetessä tulee ratkaisujen yksityiskohdista, (esimerkiksi kiintokalusteratkaisuista ja pintamateriaalivalintojen tarkennuksista) sopia kiinteässä yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota muutostöiden suunnittelun, suunnittelunohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta sekä sen vaikutukseen terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttökustannuksiin.

Hankeesta on tehty tarveselvitys kaupunkiympäristön toimialalle 17.1.2018.

Hankesuunnitelma

Tämä hankesuunnitelma koskee Torpparinmäen peruskoulun ateljeetilan muutostöitä vuonna 1999 valmistuneessa koulurakennuksessa osoitteessa Ylä-Fallin tie 54. Hankeessa toteutetaan toiminnallisia tilamuutoksia osassa pääkoulua rakentamalla välipohja nykyiseen korkeaan kuvaamataidon ateljeetilaan, jolloin uuteen toiseen kerrokseen sijoitetaan uusi iv-konehuone ja tilat kahdelle oppimisen alueelle. Lisäksi kuvaamataidon ja käsityön tilat sijoitetaan uudelleen niin, että teknisen ja tekstiilityön tilat voidaan keskittää lähelle toisiaan, mikä parantaa tilojen toiminnallisuutta uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Hankkeen toteuduttua Torpparinmäen peruskoulun sivupisteen kaksi luokkaa voivat siirtyä pääkouluun ja sivupisteen korjausta vaativista tiloista (316,5 m²) osoitteessa Käräjätuvantie 3 voidaan luopua ja tilat irtisanoa.

Sivukoulun kahden luokan sijoittaminen pääkoululle tukee koulun pedagogista työtä ja tuo synergiaetuja arjen toimintaan.

14.08.2018

Muutostyö vaatii uuden ilmanvaihtokoneen lisäksi muutoksi sähkö-, lämmitys- ja automaatiojärjestelmiin.

Hankkeessa rakennuksen laajuus kasvaa 262 htm².

Kustannukset, rahoitus ja vuokravaikutus

Kaupunkiympäristön toimialan laatiman kustannusarvion mukaan hankkeen rakentamiskustannukset kustannustasossa 4/2018 (RI 102,1, THI 184,7) ovat arvonlisäverottomana yhteensä 990 000 euroa.

Hanke rahoitetaan talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamissohjelman kohdentamattomista korjausmäärärahoista.

Koulun nykyinen vuokra on 860 950 euroa vuodessa. Muutostyöt nostavat vuokraa arviolta 64 579 euroa vuodessa.

Väistötilat

Hankkeessa ei tarvita väistötiloja

Hankkeen aikataulu

Rakennustyö on suunniteltu aloitettavaksi elokuussa 2018 ja valmistuvaksi joulukuussa 2018.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hankkeella on terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Esityksen mukaisilla toimenpiteillä parannetaan koulurakennuksen toiminnallisuutta, viihtyisyyttä, ilmanvaihtoa ja energiataloutta.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Torpparinmäen peruskoulu ateljeetilan muutostöiden hankesuunnitelmasta (2)
- 2 Hankesuunnitelma Torpparinmäen peruskoulu (4)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

14.08.2018

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt lausuntoa 15.8.2018 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 11.7.2018 päivätystä Torpparinmäen peruskoulun ateljeetilan muutostyöt -hankkeen hankesuunnitelmasta.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Torpparinmäen peruskoulu ateljeetilan muutostöiden hankesuunnitelmasta (2)
- 2 Hankesuunnitelma Torpparinmäen peruskoulu (4)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.08.2018

§ 163

Oikaisuvaatimus määräaikaiseen virkasuhteeseen ottamisesta

HEL 2018-006407 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hylätä ***** oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt Grundskolan Norse- nin rehtorin 16.5.2018 (§ 578) tekemästä päätöksestä, koska oikaisu- vaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muutta- miseen. Lautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoi- hin.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 31.5.2018
- 2 Hakuilmoitus 5-1143-18
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 4 Rehtorin lausunto ja päätös 16.5.2018 (§ 578)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk- sen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen Grundskolan Norse- nin rehtorin 16.5.2018 (§ 578) tekemästä päätöksestä, jolla rehtori on ottanut lehto- rin (lektor i finska) virkaan määräajaksi 1.8.2018-31.7.2019 *****

14.08.2018

Rehtori on antanut asiasta lausunnon.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan 17.5.2017 (§ 22) tekemän delegointipäätöksen mukaan opettajan määräajaksi ottaa rehtori.

Grundskolan Norsenissa julistettiin haettavaksi lehtorin (lektor i finska) virka määräajaksi 1.8.2018-31.7.2019. Hakuilmoituksessa edellytettiin kelpoisuusvaatimuksena opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaista kelpoisuutta.

Virkaa haki 6 henkilöä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut kyseistä virkaa ja katsoo täyttävänsä sen kelpoisuusvaatimukset. Rehtori on valinnut muodollista kelpoisuutta vailla olevan henkilön. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo tulleensa syrjityksi äidinkiellensä perusteella.

Esittelijä toteaa, että kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 12 §:ssä säädetään tasapuolisesta kohtelusta ja syrjinnän kiellosta. Yhdenvertaisuuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus. Opettajien kelpoisuudesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa.

Perusopetuksen aineenopettajan kelpoisuudesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 5 §:ssä. Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuudesta säädetään edellä mainitun asetuksen 23 §:ssä. Sen mukaan opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito.

Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei määräystä annettaessa ole saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

Perusopetusta antavan opettajan kielitaitovaatimuksesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 9 §:n 1 momentissa. Perusopetusta tai esiopetusta antavalla opettajalla tulee olla koulun opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Kielitaito osoitetaan suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (481/2003) säädetyllä tavalla. Erinomainen suullinen ja kirjallinen taito voidaan osoittaa mainitun asetuksen mukaiselle tutkintolautakunnalle suoritus- ja tutkinnossa taikka suorittamalla yleisistä kielitukinnoista annetussa laissa (964/2004) tarkoitettujen puhumisen ja puheen ymmärtämisen osakokeet sekä kirjoittamisen ja tekstin ymmärtämisen osakokeet taitotasolla 6.

Kielitaito voidaan osoittaa myös opintojen yhteydessä, mistä säädetään edellä mainitun asetuksen 4. luvussa. Tutkintoa, jolla osoitetaan suomen tai ruotsin kielen suullinen tai kirjallinen taito, ei vaadita siltä, joka on kyseisellä kielellä 1) saanut 20 §:n mukaisen koulusivistyksensä ja suorittanut korkeakoulussa kypsyysnäytteen, 2) suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana magna cum laude approbatur kyseisessä kielessä suoritetussa äidinkielen kokeessa taikka 3) suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana eximia cum laude approbatur suomi toisena kielenä –kokeessa.

Esittelijä toteaa, että lehtorin (lektori i finska) virka määräajaksi on ollut haettavana ruotsinkielisessä koulussa. Koulun opetuskieli on ruotsi. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei antamiensa tietojen perusteella täytä koulun opetuskielen kielitaitovaatimusta. Hänellä ei ole perusopetusta antavalta opettajalta koulun opetuskielessä vaadittavaa erinomaista suullista ja kirjallista taitoa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että rehtori olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin, mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole syrjitty äidinkielen eikä muunkaan seikan perusteella.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun ja rehtorin lausuntoon viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

14.08.2018

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 31.5.2018
- 2 Hakuilmoitus 5-1143-18
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 4 Rehtorin lausunto ja päätös 16.5.2018 (§ 578)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Otteensaaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-
sen johdosta annettu päätös

14.08.2018

Asia/23

Salassa pidettävä

JulkL 24 § 1 mom 25 k.

§ 164

Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

14.08.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161 ja 162 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 145 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

14.08.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 163 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

14.08.2018

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

14.08.2018

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

14.08.2018

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 164 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sovellettava lainkohta: Varhaiskasvatuslaki 30 a § 1 momentti.

14.08.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Petra Malin

Otso Kivekäs

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 22.08.2018.